

DARBININKAS

Vol. LXXXIV, Nr. 18
Balandis - April 30, 1999 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

- Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus pareiškė tikis, kad Lietuva pačioje kito šimtmečio pradžioje gaus pakvietimą į Šiaurės Atlanto aljansą. "Lietuva neabejotinai yra pirmųjų trijų kviečiamųjų valstybių kandidatė", pareiškė prezidentas, komentuodamas savaitgalį Washingtono įvykusio NATO viršūnių ir savo susitikimų su JAV administracijos atstovais rezultatus. Prezidentas balandžio 25 d. kalbėjo Lietuvos televizijos laidoje "Spaudos klubas", kuri surengė tiesioginį TV tiltą su Washingtonu. Pasak prezidento, kitas aljanso plėtimo raundas įvyks "ne vėliau 2002 metų", ir Lietuva bus tarp pakviestųjų drauge su Slovėnija ir Slovakija. V. Adamkus savo optimizmą, be kita ko, grindė išpūdžiais po susitikimo su JAV valstybės sekretore Madeleine Albright, kuri jam pasakiusi, kad ji visiškai neabejoja dėl Lietuvos dalyvavimo kitame NATO plėtros rate. NATO viršūnių susitikimo baigiamajame dokumente Lietuva nėra išskirta iš bendro įvertinimo drauge su Latvija ir Estija, kad jos yra padariusios didelę pažangą, siekiant narystės.

- Naujieji Eurolygos čempionai Kauno "Žalgirio" krepšininiai balandžio 23 d. 12.05 ryto nusileido Karmėlavos oro uoste, iš Miuncheno parvežę į Lietuvą garbingiausią Senojo žemyno klubų trofėjų. Oro uoste "Lietuvos avialinijų" lėktuvu parsukridusius krepšinininkus pasitiko apie 20 tūkstančių gerbėjų. Valandą trukusioje žalgiriečių sutikimo ceremonijoje juos sveikino šalies ir Kauno miesto vadovai, o kiekvienas iš žaidėjų bei trenerių pasidalijo savo išpūdžiais apie istorinę pergalę Miunchene.

- Šiais metais Lietuvos vyriausios rinkimų komisija (VRK) švęs savo 80 metų jubiliejų. Komisijos pirmininkas Zėnonas Vaigauskas primena, kad 1919 m. gruodžio 10 d. buvo sudaryta pirmoji Vyriausioji rinkimų komisija. Ji surengė Lietuvos Steigiamojo Seimo rinkimus. Šią savaitę Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Z. Vaigauskas pateikė Seimui ataskaitą apie komisijos veiklą. Jis pasidžiaugė, kad visuose mums žinomuose tarptautiniuose dokumentuose pastabų dėl rinkimų Lietuvai nenurodoma.

- Lietuvos taupomojo banko (LTB) taryba balandžio 23 d. iš esmės pritarė banko valdybos sprendimui dalimis metams skirti iki 16 milijonų litų paskolą akcinei bendrovei "Lietuvos dujos". Taupomojo banko taryba taip pat sutiko, kad būtų suteikta 4 milijonų litų paskola - kreditu linija specialiosios paskirties akcinei bendrovei "Alytaus šilumos tinklai". Metams skirta paskola bendrovei reikalinga pirkti kurą naujam šildymo sezonui. Taupomasis bankas yra nuolatinis šalies šilumos tinklų kreditorius.

- Žymiojo aktoriaus Donato Banionio 75-mečiui skirti renginiai balandžio 23 d. prasidėjo Panevėžyje.

DAR APIE ATŠAUKIMĄ

Kas iš tikrųjų nulėmė Australijos požiūrį į Lietuvos okupaciją?

Algimantas Kabaila

Australija 1974-tais metais buvo pripažinusi Lietuvos ir kitų Baltijos šalių inkorporavimą į Sovietų Sąjungą *de jure*. Didžiulėmis Australijos baltiečių ir jų draugų pastangomis tas pripažinimas buvo atšauktas. Apie tai rašiau "Darbininke" (Nr. 11, 1999 kovo 12), paminėdamas, kad net trys Amerikos lietuviai arba patys sako, arba sakoma jų vardu, kad atšaukimas padarytas jų pastangomis. Akivaizdu, kad bent du iš tų trijų teiginių yra klaidingi. Pasirodo, klaidingi visi trys.

Gal ir nesvarbu, kaip vienas mano kolega, Australijos lietuvis, ir rašo: "Nejaugi svarbu, kas tą atšaukimą iškovojo? Svarbu, kad pripažinimas buvo atšauktas. O dar už pustrėčių metų buvo pasiektas dar vienas dalykas: Australijos pabaltiečiai taip 'perauklėjo' darbiečių partiją, ir 1978 metais ji viešai pasižadėjo nebesigerinti prieš rusų tokiu būdu. Tą pažadą išlaikė iki šiandien. Tai buvo nuostabi Dovydo ir Galijoto kova, kurią laimėjo ne vienas asmuo, ne du ar trys, bet šimtai, ir tūkstančiai lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, lenkų, vengrų, slovakų, vokiečių, anglų, škotų, 'tikrų' australų ir kitokių tautybių geros valios žmonių. Jie visi dirbo VIENINGAI ir su aiškiu tikslu".

Šaltiniai

Apie pripažinimą ir atšaukimą daug faktų aprašė savo dviejų dalių knygoje Edgars Gungsdorfs, Melbourne universiteto profesorius emeritus. Tai dviejų dalių "The Baltic Dilemma". Pirmoji dalis išleista Robert Speller and Sons, NY, 1975, ISBN 0-8315-0148-0. Antroji dalis išleista: The Baltic Council of Australia, Melbourne, 1982, ISBN 0-959-5896-7-8. Iš viso 477 puslapiai, su rūpestingai surinktu indeksu antroje dalyje. Tuo šaltiniu nauduosius gana daug šiame savo straipsnyje.

Ne visi Australijos lietuviai taip ramiai reaguoja į kai kurių Amerikos lietuvių skelbiamą rolę atšaukime. Štai Australijos lietuvių Bendruomenės savaitraštyje "Mūsų pastogė", Nr. 35, 1998.09.07, Viktoras Baltušis straipsnelyje, pavadintame "Ar tai dr. K. Bobelio nuopelnas?" rašo [cituoju]:

(...) "Mūsų pastogės" Nr. 32 istoriko Arvido Anušausko straipsnyje: "KGB ir išeivija" rašoma: (...) VLIK'as, o pirminkui dr. K. Bobeliui 1982 m. Australijoje išgavus aukštą valstybės pareigūnų patvirtinimą dėl Lietuvos okupacijos nepripažinimo, tarptautinėje arenoje vėl nuskambėjo Lietuvos vardas". Nežinau, kur istorikas Arvydas Anušauskas ištraukė šį dr. K. Bobelio "nuopelną"? (...)

Tuometinė ALB Krašto Valdyba ir apylinkės valdybos, išgirdusios apie de jure Pabaltijo pripažinimą Sovietų Sąjungos integraline dalimi, siuntė VLIK'ui telegramas ir ragino tuoj pat reaguoti, bet tuometinis VLIK'as, vadovaujamas dr. K. Bobelio, nereagavo; nesiteikė net atsakyti į siunčiamas telegramas ir laiškus... [Citatos pabaiga].

Išties, kaip gražiai mano jau cituotas kolega išsireiškė, tą kovą "laimėjo ne vienas asmuo, ne du ar trys" asmenys. Betgi, atrodo, kad tai dar ne visi suprato. Į mano straipsnelį "Darbininke" atsiliepė p. Bronius Nainys ("Darbininkas", Nr. 16, š.m. balandžio 16), straipsnyje, pavadintame "Taigi tiksliau apie faktus". Atsiliepė, mano manymu, gana piktai. Jam užkliuvo net kuriame puslapyje manasis straipsnis buvo spausdintas, nors tai išties neturi nieko bendro su faktais. Man nėra jokio malonumo su B. Nainiu polemizuoti, nes ir jis, ir aš aktyviai dirbome Lietuvių Bendruomenė. Betgi manau, kad reikia išsiaiškinti, jog nei vienas asmuo neturi pagrindo teigti turėjęs lemiamą vaidmenį, nes tai buvo labai platus bendras darbas.

Istorija

Bandysiu labai suglaustai išreikšti B. Nainio teiginį, remdamasis tik jo straipsniu "Darbininke". Jis teigia, kad [cituoju]:

1974 m. Kalėdų metu (...) iš opozicijos vado [B. M. Snedden] išsiderėjau, kad Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimo klausimą opozicijos partija prašytų į savo rinkiminę programą. Opozicijos vadas pažadą ištesėjo, o rinkimus laimėjusi jo partija [okupacijos pripažinimą] panaikino. [Citata baigta].

Žinoma, B. Nainys į Australijos lietuvių siekius yra padaręs reikšmingą įnašą, bet šis jo teiginys, iš kurio atrodo, kad Australijos lietuviai patys nieko nesugebėjo šioje politinėje veikloje pasiekti tol, kol p. Nainys ko tai neišsiderėjo, yra klaidingas ir klaidinantis. Norint tai suprasti, reikia šiek tiek paminėti to meto Australijos istoriją. Kelios reikšmingiausios datos:

1972 gruodžio 5-tą Darbiečių (Labor) partija laimi rinkimus. E. G. Whitlam tampa Ministru Pirmininku. Jis "valdo" vienas su pavaduotoju ir tik gruodžio 19 d. sudaro ministrų kabinetą.

1974 birželio mėnesį įvyksta Reprezentantų ir Senato rūmų rinkimai (Double Dissolution), kuriuos vėl laimi darbiečiai, nors Senato kontrolė palieka opozicijos rankose. Pagal Australijos konstituciją, sekantys parlamento rinkimai turi įvykti ne vėliau, kaip už trijų metų, t.y. 1977 birželio mėn.

1974 rugpjūčio 3-ią žiniasklaida praneša per Reuter's agentūrą iš Maskvos, kad Australija de jure pripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimą į Sovietų Sąjungą.

1974 rugpjūčio 9, penktadienį, visuose Australijos didžiuosiuose miestuose vyksta vakarinės, fakelais apšviestos, demonstracijos prieš pripažinimą.

1974 rugsėjo 18 vyksta Australijos federalinio Senato diskusijos dėl pareiškimo nepasitikėjimo Užsienio Reikalų Ministrui, ryšium su Pabaltijo okupacijos de jure pripažinimu. Rezoliucija priimama Senatorių daugumos. Joje inter alia sakoma, kad "...sulaužydama aiškiai duotus pasižadėjimus to

nedaryti, kuriuos davė Ministris Pirmininkas, vyriausybė gėdingai ir paslapčiomis suteikė pripažinimą Baltijos valstybių inkorporavimui į Sovietų Sąjungą".

1974 rugsėjo 19 vyksta demonstracija Canberroje, organizuota Australijos Baltų Tarybos. Suvažiuoja pabaltiečiai iš visų didžiųjų miestų. "The Bulletin" praneša, kad dalyvavo 3000 žmonių minia ir prieš parlamentto rūmus sudegino Whitlam, Ministro Pirmininko, iškamšą.

1974 gruodžio mėn. "apie Kalėdas" vyksta Australijos Lietuvių Bendruomenės (ALB) Krašto Tarybos (ALB KT) suvažiavimas. KT Prezidiumą sudaro dr. K. Kemežys, A. Balsys, A. Kabaila. Dalyvauja PLB tuometinis pirmininkas B. Nainys ir, anot jo, "išsideri atšaukimą" iš B. Snedden.

1975 kovo 21 B. Snedden nuostoj būti opozicijos vadu ir juo išrenkamas John Malcolm Fraser (ne "Fraser", kaip klaidingai rašo p. Nainys).

1975 lapkričio 11 Gen. Gubernatorius Sir John R. Kerr, pirmą sykį Australijos istorijoje, atleidžia vyriausybę ir paleidžia abu parlamento rūmus.

1975 gruodžio 13 J. M. Fraser vadovaujama opozicija laimi rinkimus triuškinančia dauguma.

1975 gruodžio 17 J. M. Fraser parenka 24 ministrų kabinetą ir tą pačią dieną pradeda Baltijos okupacijos de jure pripažinimo atšaukimą.

1976 sausio 1 "The Sydney Morning Herald" išspausdina straipsnį, pavadintą "Baltijos kraštų sprendimas pakeistas". Jame pranešama, kad Australija atšaukė de jure Baltijos kraštų inkorporavimo pripažinimą.

Šis sąrašas toli gražu nepilnas - jam šitame straipsnyje neužtektų vietos. Šio dalinio sąrašo tikslas duoti skaitytojui kelias reikšmingas datas, kad jis galėtų geriau suprasti kas ir kaip vyko.

Prieš ir po 1974 metų ALB Krašto Tarybos posėdžio

Kadangi p. B. Nainys teigia, kad tai labai svarbus išsiderėjęs 1974 metų ALB AT posėdžio metu, norint atvesti tą teiginį tereikia įrodyti, kad padėtis prieš tą posėdį ir po to posėdžio nebuvo ypatingai pasikeitusi. Be to, užtenka įrodyti, kad to atšaukimo pasiekė ne vien lietuviai, kad būtų aišku, jog tai nebuvo padaryta vienos ar kitos lietuvių organizacijos ar bendruomenės vadovo pastangomis. Turbūt p. Nainys tai supranta, sakydamas: "jeigu kiti baltiečiai to laimėjimo didžiausius nuopelnus atiduoda lietuviams, tai jie tenka ne kam kitam, bet tik Lietuvių Bendruomenėi". Dar niekur negirdėjau, kad kas nors tuos, p. Nainio žodžiais, nuopelnus atiduotų vien lietuviams. Ir labai nesunku suvokti, kad tik lietuviams tą pasiekimą būtų netikslu priskirti.

Australijoje, ne taip kaip Amerikoje, lietuvių bendruomenė nėra didžiausia pabaltiečių tarpe. Prieš antrą pasaulinį karą į Australiją lietuvių emigracijos praktiškai nebuvo, išskyrus keltą specialių atvejų. O ir po II

(nukelta į 2 psl.)

Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius pasirodė rimtam darbui R. Šuikos nuotr.

BAIGIANTIS NATO VIRŠŪNIŲ SUSITIKIMUI, CLINTON IŠPĖJA MILOŠEVIC

Kalbėdamas už visus NATO dalyvius, sekmadienį, balandžio 25 d., JAV Prezidentas Clinton išpėjo Jugoslavijos Prezidentą Milošević'į, įeigu jis imtų grąsinti bet kuriai kaimyninei šaliai: "Mes atsiliapsim". Clinton ir NATO lyderiai, susitikę su septynių Jugoslaviją supančių šalių vadovais, užtikrino jiems aljanso paramą, jei Belgradas mestų iššūkį šioms kaimy-

šinems šalims dėl NATO įsikišimo. Clinton ir 18 NATO šalių atstovų trečiąją NATO 50-mečio paminėjimo dieną pradėjo susitikimais su Albanijos, Bosnijos, Bulgarijos, Kroatijos, Makedonijos, Rumunijos ir Slovėnijos vadovais. Dėl pradedusios oro veiksmų kampanijos ypač nukentėjo Makedonija ir Albanija.

(AP, Washington)

JUGOSLAVAI ĮVERTINO FILMĄ "WAG THE DOG"

Balandžio 17 d. Jugoslavijos kino akademija pranešė, kad aukščiausias apdovanojimas buvo suteiktas kino filmui "Wag the Dog". Tai filmas apie Amerikos prezidentą, kuris sufabrikuoja karą Albanijoje, kad atitrauktų visuomenės dėmesį nuo seksualinio skandalo. Akademija skyrė apdovanojimus filmo aktoriams, režisieriui ir prodiu-

seriams ir pakvietė juos į Belgradą tų apdovanojimų atsiimti. Belgrado televizijoje filmas pasirodė kovo 26 d., praėjus dviem dienom po to, kai NATO iš oro pradėjo bombarduoti šalį. Taip pat šis filmas buvo rodomas ir praėjusią vasarą.

(AP, Belgrade)

VALDANČIOJI KOALICIJA PASITIKI LIETUVOS MINISTRU PIRMININKU

77 parlamentarai iš valdančiosios koalicijos slaptu balsavimu parėmė Seimo rezoliuciją dėl pasitikėjimo Ministro Pirmininko sugebėjimu vadovauti Vyriausybės programos įgyvendinimui. Prieš buvo 46, o susilaikė 5 parlamentarai. Po šalies vadovo Valdo Adamkaus balandžio 19 d. viešai pareikšto politinio nepasitikėjimo premjeru Gedimynu Vagnoriumi dokumentas, išreiškiantį pasitikėjimą Ministru Pirmininku, inicijavo Seimo konservatorių frakcija. Rezoliucijoje pažymima, jog Gedimyno Vagnoriaus vadovaujama koalicinė Vyriausybė, įgyvendindama Seimo patvirtintą programą, sustiprino Lietuvos ūkinę ir tarptautinę padėtį gerų kaimyninių santykių ir vakarietiškos politinės, ekonominės bei gynybinės integracijos siekiuose, o Vyriausybės sprendimų dėka Lietuvos finansai ir ūkis, nors ir su nuostoliais, bet atlaikė Rusijos krizės padarinius. Dokumente taip pat apgailestaujama, jog tarp Respublikos Prezidento ir Ministro Pirmininko pastarosiomis savaitėmis buvo kilę

įtampų, kurios trukdo spręsti mūsų valstybei ir visuomenei opias problemas. Išreiškus pasitikėjimą Gedimino Vagnoriaus sugebėjimu vadovauti Vyriausybės programos įgyvendinimui, rezoliucijoje abu vadovai kviečiami atsakingai, konstruktiviai bendradarbiauti valstybės ir piliečių gerovei. Rezoliucija Seime buvo priimta po to, kai pirmadienį vakare per svarbiausias šalies televizijos transliuotame kreipimesi į visuomenę V. Adamkus pareiškė apie savo nepasitikėjimą Vyriausybės vadovu ir paragino parlamentą daugumą pagalvoti apie galimybę pakeisti Premjerą. Centro, LSDP ir LDDP frakcijų atstovai nedalyvavo rezoliucijos svarstyme ir balsavo "prieš". Šių frakcijų teigimu, rezoliucija - ne viso Seimo nuomonė atspindintis dokumentas, o Konservatorių partijos partinis dokumentas, kurio tikslas - apginti savo partijos lyderį. Nepritarė šiam dokumentui ir Jungtinės bei Nepriklausomos frakcijų nariai.

ELTA

Tebesitęsiant NATO oro smūgiams Jugoslavijoje, karo apniokotų apylinkių gyventojai prašo nustoti bombarduoti naujų būdų - rašydami tiesioginius elektroninius laiškus Amerikos žiniasklaidai. CNN, The Associated Press, National Public Radio ir The Washington Post

kasdien gauna tuzinus elektroninių laiškų iš Jugoslavijos. Laiškų turinys apima platų spektrą: nuo taikos maldavimo, griuvėsių aprašymo iki poezijos. Elektroninių laiškų padaugėjo 10 kartų, kai prasidėjo bombardavimas Kosove kovo 24 d.

(AP, New York)

--- Aliaskoje pasižvalgius ---

(Pabaiga. Pradžia Nr. 17)

ALGIS KAUPAS

Septintoji diena

Po pabaigtuvių mus grąžino į aerouostą, kur išsinuomojom automobilį. Stabtelėjom Anchorage šeštadieniniame turguje. Be kitko, ten buvo atminų ir iš tarybinės Rusijos... Iš meniškėnių darbų: eskimų sapnų gaudymo tinklai, skulptūros iš akmenų ar ruonio ilčių, iš elnio odos kaukė veidui nuo vėjo apsaugoti, iš briedžio ragų drožti ereliai. Kainos aukštos.

Liuda užtikto papuošalų iš hematito, Aliaskos deimanto – tai blizganti geležies rūdis, kuri atrodo lyg brangakmenis. Dovanoms įsigijom beržų sulos sirupą. Jis saldesnis už klevo, nes jo proporcija yra 80:1, kai klevo sirupui pakanka 40:1. Liuda nusipirko du eskimiškus ulu peilius – sakė, jai jų reikia. Pjaunant su ulu peiliais, juos reikia supti, bet ne brūžinti.

Mūsų priešpiečiai buvo quas-adilla su lašišos gabaliukais. Man atrodė, kad valgis ir jo pavadinimas buvo pačio kepejo sugalvotas, naudojant meksikietiška tortilla, lašišą, sūrį ir atitinkamą prieskonį, bet buvo skanu.

Dar būdamas namie, vienai nakčiai buvau užsisakęs kambarį viename B ir B, kuris buvo netoli bendrabučio. Aplink žalia, pats namas ištaigingas su įvairenybėmis iš Aliaskos ir viso pasaulio. Buvo ir pačių šeiminių nušautos baltos meškos kailis. Mezginiai visur kur, net ir ant pačios vonios. Tuo tarpu mūsų miegamajame neliko vietos net nė vienai kėdei. Tikrai ne mūsų skoniui.

Aštuntoji diena

Po pusryčių, nieko nelaukdam, palikom tą prabangą ir išdūmėm į už 46 mylių esantį Palmer miestelį. Jis yra vidury Matanuska slėnio, kur 1935 m. apsigyveno du šimtai ūkininkų šeimų. Tai buvo tikrai pionieriai, kurie kirtu medžius, statėsi namus, sukūrė klestinčią ben-

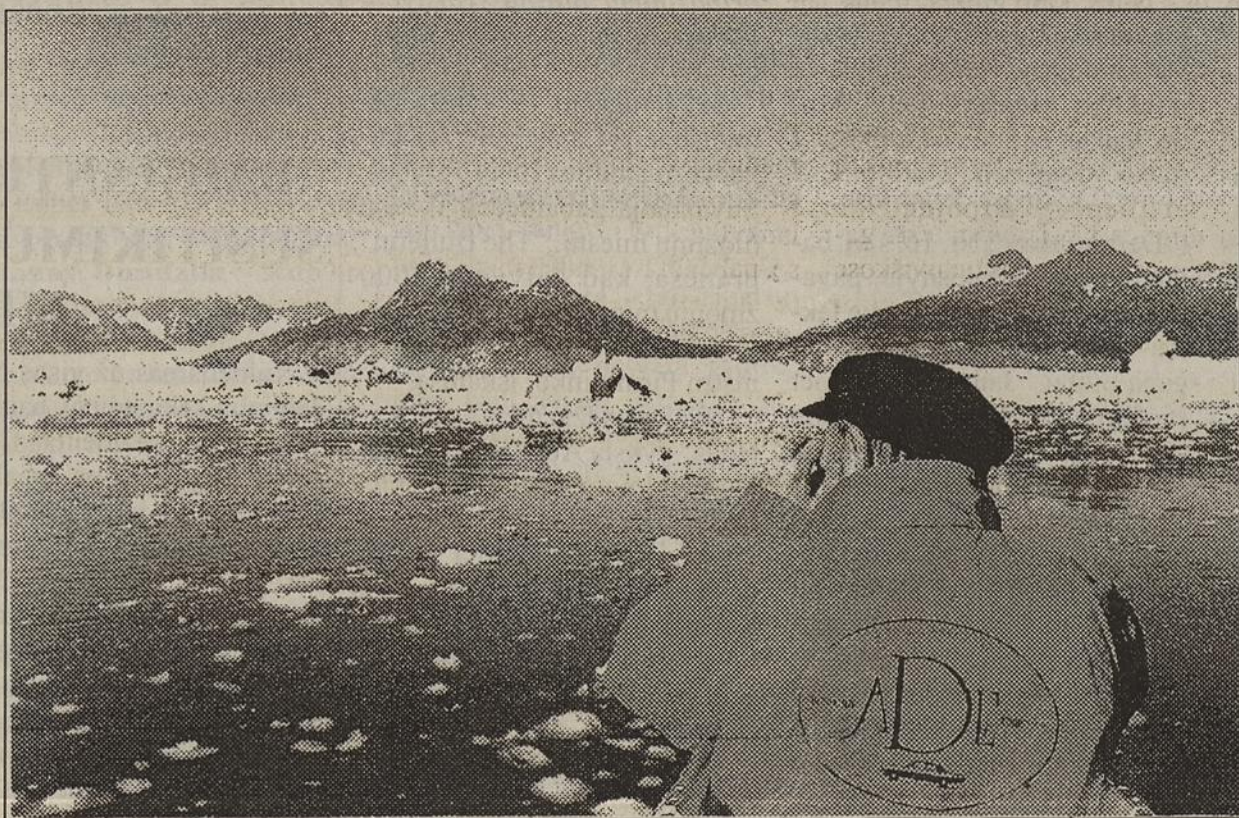
truomenę. Vasarą jie sugeba išauginti 75 svarų kopūstus, 10 svarų svogūnus ir poros svarų bulves.

Sekmadienio rytą nieko daug nematėm, tik nusifotografavom prie didelio kopūsto ir nuvažiuom į šunų centrą Iditarod. Ten paaiškino rogutes

paskutines dešimt mylių smarkiai duobėtu vieškelio. Pačios kasyklos skiriasi nuo kitų, nes yra ant kalno! Aukštas raskavo įmaišytą granitą, o didžiausias darbas buvo urvais raustis į kalną. Urvuose nesmagu, bet galvojau, kad iš jų išlindę darbininkai bent turėjo gražų vaizdą, jei

mėšos). Nuo priešų jie gynėsi sustodami ratu ir atstatydami ragus į visas puses. Toks apsigynimo metodas netiko prieš medžiotojų šautuvus.

Dabartinius jaučius čia atvežė iš Grenlandijos, o ūkių steigė tik 1964 m. Ūkio tikslas jaučius toliau veisti ir naudoti jų vilną. Pagal svorį, jaučių vilna yra aštuonis kartus šiltesnė

Nuobiros nuo Columbia ledyno Aliaskoje

traukiančių šunų istoriją ir apie kasmet vykdomas lenktynes tarp Anchorage ir Nome (1,100 mylių). Jos trunka apie 20 dienų. Šunys yra pakinkyti be vadelių ir jie klausio tik šeimnininko komandos. Buvo galima pasivažinėti su rogutėmis ant ratų, - šunys mielai jas traukia. Mes važiuoti atsikėm, tik "pasikalbėjom" su šunimis ir stebėjomės, kaip jie, grįžę, visiškai išdrimba poilsui.

Toliau į Independence aukso kasyklas. Važiuom geru keliu per tankų beržų mišką, o

jis jiems tasyk rūpėjo...

Pati kasykla ne iš senųjų. Jos pradžia 1908 m., o našiausi metai buvo tarp 1937 ir 1942.

Kai kurie namai, atrodo, tin-ka gyventi, nors yra ir apgruvusių. Įėjimas į urvus uždarytas. Buvusio viršininko name buvo rodamos senųjų laikų nuotraukos ir už valandą mokėtas atlyginimas.

Tolesnis sustojimas – jaučių ūkyje. Jautis (musk) yra vienintelis gyvulys, išgyvenęs ledynų laikotarpi. Mamutai ir iltiniai tigras tasyk išmirė. Visi jaučiai Aliaskoj buvo iššaudyti (dėl

už avies.

Ūkyje parodė, kaip jaučius šukuoja, augina, kaip jie pasidarė beveik naminiai gyvuliai. Vis dėlto vietiniai išpėja per daug su jaučiais nebendrauti. Įdomu, kad žiemą jaučiai negečia vandens, bet ēda sniegą, nors vandens jiems yra įpilta.

Nakčiai sustojom dviejų aukštų Colonial Inn. Namas šalia mokyklos, pastatytas 1935 m. Dvylika kambarių su valgykla mokytojom. Įranga ir baldai liko kaip tais laikais, išskyrus vonias, kurios pakeistos į jacusi. Be mūsų dviejų ir dar vie-

Aleksandras Solženjynsinas lapkričio 19, kaip iš Londono praneša Australian Associated Press agentūra, "kritikavo Australijos Ministrą Pirmininką už tai, kad jis pripažino Sovietų Baltijos jūros kontrolę".

Galima būtų tą sąrašą tęsti, bet tam nėra nei reikalo, nei bus įdomu skaitytojams. Ir taip aišku, kad spaudimas atšaukti pripažinimą buvo labai platus, tarptautinis, iš įvairių žinomų asmenų, gi Australijoje iš daugelio geros valios Australijos piliečių. Atšaukimą p. B. M. Snedden buvo jau pažadėjęs prieš jam susitinkant su PLB Pirmininku. Bet gi, kaip kiek vėliau pamatysime, tas pažadas buvo sąlyginis ir prieš tą išgarsintą susitikimą ir po to susitikimo. Įvyko paprastas pasikalbėjimas tarpe vienos etninės bendruomenės pirmininko ir opozicijos vadovo. Politikų tikslas tokiais prognozėmis pasakyti kuo daugiau to, ko pašnekovas norėtų girdėti, nedarant jokių naujų įsipareigojimų. Iš viso, ne vien JAV-jų, bet ir Australijos politikai moka susikaučiuoti, kiek potencialiai jie gali išgauti balsų iš piliečių savo veiksmams. Labai dažnai išgirdavome, kad esame maža grupė, turinti nedaug balsų. Mūsų atsakymas visada buvo, kad ne vien tik pabaltiečiai yra įsitikinę, kad inkorporavimo pripažinimas yra neteisingas ir nereikalingas veiksmas, bet kad ir didelė dalis kitų Australijos piliečių taip pat galvoja, kaip ir mes, baltiečių kilmės Australijos

(nukelta į 5 psl.)

nos moters, nieko čia daugiau nebuvo. Į visus kambarius durys atidaros, skalbykla parengties stovyje, valgyklos stalai padengti, bet nesimato jokios gyvasties. Labai džiaugėmės, turėdami tokią laisvę. Išvažiuodami pradžėjom sau čionai sugrįžti.

Devintoji diena

Nuo Palmer miestelio, per miškus ir kalnus, iki Valdez yra apie 260 mylių. Kur tai esu skaitęs, kad šis kelias prilygsta Kanados keliui nuo Banff iki Jasper, kuris atseit yra gražiausias visame pasaulyje. Sutinku, kad gražu, tik susilaikau dėl to "viso pasaulio".

Dešimtoji diena

Turim laiko iki popiečio, kada mūsų laivas išplaukia. Nuvažiuom pažiūrėti kaip lašišos stengiasi užkasti kiaušinius tarp upelyje esančio žvyro. Sustojom ir laivo kapitono name. Jo šuns vardas Lu-Lu, taip, kaip ir jo laivo. Stabtelėjom žvejų uoste, kur meškeriotojai valė savo grobį. Didžiausia pagauta žuvis buvo uotas (halibut), 326 svarų (148

kg). Ėmė virš valandos, kol ji ištraukė. Pakabintas uotas buvo daug didesnis negu meškeriotojas.

Važiuojant laivu buvo vėjuiota ir šaltoka, bet likau ant denio. Mačiau daug gyvūnijos: ūdras, išdribusius kaip kokias dešras ruonius, su laivu lenktyniačiusius delfinus, ant medžio tupintį erelį, daug puffin paukščių. Pu- finai yra kilę iš pingvinų giminės, bet moka skraidyti ir gerai nardyti. Turi didelius snapus, kuriais iš karto gali nešti kelias mažas žuvis. Jų lizdai būna pakrančių olose. Norėdamas tuos paukščius mums parodyti, laivo kapitonas įlindo į tas olas, kone atsimušdamas į akmenis. Liudai tai buvo džiaugsminga pramoga. Prie paties ledyno negalėjom priplaukti, nes ledynas, vis mažėdamas, byra ir visas pakraštys pilnas plūduriuojančių ledo gabalų. Esu matęs nuotraukų su laivais, plaukiančiais į Pietų ašigali. Čia buvo labai panašu, ir mes užtai plaukėm atsargiai ir labai pamažu.

(nukelta į 8 psl.)

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-RĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunos šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiektis su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigecycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

+

KVEČAS
JONAS
1933+1976

DAR APIE ATŠAUKIMĄ

(atkelta iš 1 psl.)

pasaulinio karo daugumas lietuvių emigravo kitur, ne į Australiją. Pagal gimto krašto tapatybę, 1971 m. gyventojų surašyme buvo nustatyta, kad Australijoje gyvena 7051 asmuo, gimęs Lietuvoje, 5313 asmenų, gimusių Estijoje, ir 14,478 asmenys, gimę Latvijoje. Nesileidžiant į šio surašymo kritiką ar tikslinimą, akivaizdu, kad lietuviai sudarė maždaug ketvirtį Australijos pabaltiečių. Jau vien dėl tų demografinių skaičių būtų keista "atiduoti didžiausius tu nuopelnus lietuviams". Beje, nereikia jų "atiduoti" ir latviams ar estams, nes tai buvo bendras darbas, į kurį didžiulį įnašą padarė net ne pabaltiečiai. Keletas pavyzdžių:

1974 rugpjūčio mėnesį Australijos Generalinis Gubernatorius gauna laišką, išreiškiantį "gilų pasišlykštėjimą dėl vyriausybės de jure pripažinimo inkorporavimo Baltijos valstybių". Laišką pasirašo 56 Australijos parlamentarai.

Maždaug tuo pačiu laiku į Senatą įteikiamos petijos su tūkstančiais parašų. Peticijos Senatui atžymimos Senato dokumente, t.v. Hansard. Čia tik keletas pavyzdžių:

Rugpjūčio 13, peticija su 1899 parašais;

Rugpjūčio 15, peticija su 793 parašais;

Rugpjūčio 16, peticija su 231 parašu.

Melbournio įtakingas dienra-

stis "The Age" praneša, kad B. M. Snedden, tuometinis opozicijos vadas, įteikia į Atstovų rūmus petijas: rugsėjo 8-tą su 2545 parašais, spalio 6-tą su 800 parašų.

1974 rugpjūčio 17 lenkų organizacijų jungtinė vadovybė siunčia protesto telegramą dėl pripažinimo Ministrui Pirmininkui.

Rugsėjo 1-ą Hobarte, kaip teigia žiniasklaida, susirenka 500 pabaltiečių bei australų ir nusprendžia įkurti HELLIP - "Help the Estonian, Latvian and Lithuanian Peoples" organizaciją. Organizacija leidžia laikraštį anglų kalba "Baltic News", kuris siuntinėjamas po visą Australiją ir visiems svarbiausiems Australijos politiniams veikėjams. Prieš pripažinimo atšaukimą "Baltic News" ragina de jure pripažinimo atšaukimą. Ilgainiui "Baltic News" tiražas siekia net 9000 egzempliorių.

Maždaug tuo pat metu Sydney susikūrusi BAG - "Baltic Action Group" - irgi leidžia politinės orientacijos laikraštį anglų kalba. Jis spausdinamas kaip "Mūsų pastogės" priedas ir siuntinėjamas su šiuo ALB savaitraščiu. Papildomos kopijos siuntinėjamos visiems parlamentarams. Pradžioje šis priedas vadinasi "Our Haven", o paskui "Baltic Herald". Apie jo surinkimo vietą berods minėjau savo šuapsnyje "At-

šaukimas".

Rugsėjo 5-tą Melbournio kardinolas Knox, prieš sugrįždamas į Romą, kaip praneša "The Advocate", pasisako prieš pripažinimą, straipsnyje, pavadiname "Kardinolas išpėja Australiją dėl Baltijos klausimo".

Rugsėjo 8-tą Melbournio priemiestyje Doncaster, policijos daviniais, vyksta susibūrimas su daugiau kaip 1000 žmonių, kuriame kalba B. M. Snedden, tuometinis opozicijos vadas. "The Sun" praneša, kad Snedden "sakė, jog jis tikisi, kad pripažinimas bus atšauktas po opozicijos rinkimų laimėjimo, su sąlyga, kad nebus skriaudos pasiskiriems žmonėms". Daug kas iš dalyvavusių susibūrimo laikė, kad tai tikras pažadas atšaukti pripažinimą. Atsargiai pastebi, kad tai nėra besąlyginis pažadas, gi politikai dažnai pamiršta po rinkimų sąlyginius pažadus, o kartais ir besąlyginius.

Rugsėjo 16 "Western Australian" praneša apie iš Toronto gautą telegramą, kad "šimtas tūkstančių baltų kilmės kanadiečių yra supykę ant Australijos".

Rugsėjo 26 "The Adelaide Advertiser" praneša, kad Vengrijos kardinolas Mindszenty, kuris lankosi Australijoje, "kalbėdamas apie Australijos nuosprendį pripažinti de jure Baltijos valstybių inkorporavimą, pasakė: "Aš cituoju iš Biblijos: Jie nežino, ką jie daro..."

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —
Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra**Lietuviškos veiklos dvasioje**

Tautos ir valstybės mini žygdarbius ir laimėjimus, stropiai nutylėdamos klaidas ir nusikaltimus. Kiek kartų atsitiko praeityje ir mūsų laikais, kad, negalėdami savo nusikaltimo paslėpti, kurios nors tautos žmonės kėsina kalbę kitiems priminti. Tokiu būdu negalima išsiteisinti ir savo kaltes išpirkti. Senovėje pranašai pasakydavo, o dabar ir patiems reikia suprasti, kad už daugelį dalykų Dievas viešai baudžia ar atlygina, kad pamokytų kaltuosius ir išpėtų būsimas kartas.

Nereikia smulkiai priminti ką šiandien kenčia didelė krikščionijos dalis, jos tarpe ir mūsų tauta. Ne mums čia smulkiai teisti, kas, už ką ir kiek kaltas, bet šiandien Europos tautos plaka rykštę, kuri išaušo jų tarpe. Mums turi rūpėti, kad ta rykštė kuo greičiausiai liautųsi plakusi žmoniją ir mūsų tautą, kad jos blogi vaisiai nepasiektų toliau.

Mąstydami apie savo tautą, turime prisiminti, kad mūsų laikais atskira tauta savo likimo jau nebesprendžia. Visų tautų likimas vis daugiau ir daugiau priklauso visos žmonijos sprendimui. Net dėl šios grynai žemiškos priežasties kiekvienam sąmoningam žmogui turi vis labiau rūpėti, kokia šiandien yra žmonija. Gera darome nuolat primindami pasauliui mūsų tautos ir Tėvynės kančias ir jai padarytą neteisę, apeliuodami į žmonijos sąžinę ir teisingą sprendimą. Laukdami pagalbos, turime tačiau pagalvoti, kokia šiandien ta žmonija. Jeigu žmonija nemastys ir negyvens Dievo ir žmogaus meilės ir teisybės dėsniais, į ką tada apeliuosi ir ko tikiesies? Laukti ar netikėti tautų ginkluoti konfliktai iki šiol mūsų tautai ir Tėvynei ne ką davė. Per juos iš didelės ir galingos valstybės likome viena tarp mažesniųjų šalių ir tautų. Dievo nepaisanti vieša žmonijos opinija tyli, matydama mūsų ir kitų tautų naikinimą.

Kiek daug dar trūksta žmonijos protams ir širdims, kad ji visur elgtųsi tik teisingai ir garbingai. Kas nori geresnių laikų, tas privalo turėti drąsos ryžtis keisti žmonijos dvasią. Viso pasaulio katalikai tam tikslui skiria ypatingu būdu gegužės 13-tąją dieną.

Ir mes, lietuviai, ne vien neva pamaldieji, bet kiekvienas, kuris tikime Dievą ir trokštame matyti daugiau Jo palaimos mūsų Lietuvai, sau patiems ir visai žmonijai, junkimės malda, apsimarinimais, auka, gerais darbais ir visos Bažnyčios bendrą šauksmą, kad išmeltume Dievą teisingumo, kad savyje ir kituose pažadintume didesnę norą kuo nors prisidėti, kuo galima būtų apšviesti aplink mus gyvenančius, bet Kristaus šviesos dar nesu-pratusias tautas. Visą gegužės mėnesį, bet ypatingai 13-tąją dieną maldausime Švenčiausiąją Mariją, būti užtarėja pas teisingąjį Viešpatį; tą Mariją, kuri dėl žmonių klaidų ir nelaimių verkė mūsų Šiluvoje, kuri per nekaltus vaikelius šaukė žmoniją atgailon Liurde ir Fatimoje.

Trokštame, kad mūsų tauta galėtų kuo greičiau įsijungti į laisvų tautų šeimą, laukiamo pagalbos iš kitų tautų. Tad savomis maldomis ir atgaila junkimės dabar kartu su visais geros valios krikščionimis, kad susitaikytų su Dievu visi žmonės, kad visi išminktų spręsti ir tvarkyti savo reikalus Dievo ir žmogaus meilės ir teisybės šviesoje.

Tikrosios taikos kelias yra vienas – paties Dangaus nurodymas ir kelis kartus žmonėms pakartotas 1917 m. gegužės 13 d. Fatimoje.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 39

Čikagos lietuviai nepagailėjo pinigų bilietams, ir viešbučio pokylių salėje nelabai buvo kur pasisukti. Visi laukė premjero. Bet prie manęs priėjo vienas vakaro organizatorių ir pašnibždėjo į ausį, kad greičiausiai Vagnorius neatvyksias.

Nepatikėjau. Sakau: "Nejuokaukite, dėl ko tuomet mes čia susirinkome?" Jis tik skėstelėjo rankomis. Bet iš tiesų – puošniausiai išsipustę ponai ir ponios vis stoviniuoja, šurmuliuoja, o vakarienė niekaip neprasideda, nes jos "kaltininkas" kaip nesirodo, taip nesirodo.

Galiausiai pokylis prasidėjo ir nesulaukus premjero, vis dar tikintis, kad jis atvažiuos. Kai paaiškėjo, jog Vagnorius į jo garbei surengtą vakarienę neatvyksta, kilo bausis nepasitenkinimas, nors organizatoriai ir mėgino gelbėti situaciją, įteikindami ilgamečiams VLIK'o ir ALT'o veikėjams atminimo žymenis. Kai kurie žmonės taip stipriai įsižeidė, kad tiesiog prisiekinėjo, esą daugiau Lietuvos valdžiai jie neaukosią nė cento ir niekuomet neisą į jokią susitikimą su jos atstovais. Aišku, 100 tūkstančių dolerių čekis Lietuvai įteiktas nebuvo. Tačiau niekada taip ir nepaaiškėjo, dėl kieno kaltės įvyko šis nesusipratimas, o nuoskauda po kurio laiko, žinoma, prisimiršo.

Gana greitai po šio įvykio man vis dėlto pasitaikė proga susipažinti su Gediminu Vagnoriumi. Sykiu viešint Lietuvoje buvau pakviestas dalyvauti Vyriausybės posėdyje, kuriame karštai svarstyta, kur turėtų būti statomas naftos terminalas – Melnrageje ar

“Bažnyčia sustiprėjo, tapo atviresnė...”

Pokalbis su vyskupu

Rimantu Norvila,

neseniai apsilankiusiu

Jungtinėse Amerikos Valstijose

- Malonu patirti, jog Lietuvos dvasininkai vis dažniau užsuka į svečius. Kokiu tikslu Jūs lankotės Jungtinėse Amerikos Valstijose?

- Į Ameriką pakvietė lietuvių Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos Chicagoje klebonas kun. Mike Jakaitis. Lietuvių išeivijos vyskupas Paulius Baltakis pakvietė drauge apsilankyti ir eilėje kitų lietuviškų parapijų Jungtinėse Valstijose. Kelionės tikslai: praveisti gavenios rekolekcijos lietuviškose bendruomenėse, susipažinti su jomis.

- Kiek laiko svečiuositės?

- Atvykau iš Lietuvos vasario 24 d., grįšiu atgalios – kovo 31 d.

- Kur lankysitės kelionės metu?

- Viešnąg Amerikoje pradėjau New Yorke. Po to vykau į Washingtoną, St. Petersburg (FL), Chicago. Paskutinis miestas, į kurį keliauju – Los Angeles. Sustodamas paprastai susitinku su kunigais lietuviais, katalikų lietuvių bendruomenėmis. Vašingtone turėjau galimybę apsilankyti JAV Vyskupų Konferencijos sekretoriato, susitikti su msgr. G. Šarausku, JAV VK paramos Rytų Europai skyriaus vadovu, kai kuriais kitais sekretoriato pareigūnais. Aptarėme JAV VK remiamus projektus Lietuvoje. Pažymėtina, kad minėta taryba ypač gausiai remia teologiją studijuojančius Romoje ir JAV lietuvių, siųstus šioms studijoms Lietuvos Vyskupų Konferencijos.

Chicagoje labai naudinga viešnąg buvo arkivyskupijos kurijoje ir Mundelein kunigų seminarijoje. Trumpai teko susitikti ir su Chicagos arkivyskupu Kardinolu Francis George, kuris, beje, iš karto po savo paskyrimo lankėsi Lietuvoje, Prezidento V. Adamkaus inauguracijoje. Buvo įdomu apsilankyti ir dienraščio "Draugas" redakcijoje.

- Ar tai pirmoji Jūsų viešnąg JAV?

- Taip, man tai pirmasis apsilankymas Amerikoje. Jungtinės Valstijos didelė ir turtinga šalis. Tai labai nesunku pastebėti atvykus iš tokio mažo krašto kaip Lietuva. Kaip dvasininkui krenta į akis, jog Amerika - religinga šalis.

- Kaip apibūdintumėte susitikimus su vietos lietuviais?

- Visur susitikimai buvo labai šilti, draugiški. Amerikos lietuvių parapijose yra graži tradicija susitikti, pabendrauti po sekmadienio šv. Mišių. Šalia šių susitikimų buvau pakviestas apsilankyti daugelio lietuvių namuose, pabendrauti siauresniame rate. Netrūko ir dalykinių susitikimų, apsilankymų.

- Kokį vaidą susidarėte apie amerikiečių katalikus? Kuo jie skiriasi nuo lietuvių? Ar lietuviai galėtų iš jų ko pasimokyti?

- Amerikoje Bažnyčios veikloje didesnis pasauliečių vaidmuo. Dažnai jie turi gerą teologinį pasiruošimą, labiau linkę prisimti atsakomybę už Bažnyčią, bendruomenę.

- O amerikiečiai? Ar jie galėtų ko pasimokyti iš lietuvių?

- Ko gero, galėtų šio to pasimokyti. Pavyzdžiui, gilesnio susitelkimo maldoje, didesnio dėmesingumo sakraliems dalykams.

- Vienas didžiųjų Lietuvos Katalikų Bažnyčios uždavinių yra 2-ojo Vatikano suvažiavimo nutarimų įgyvendinimas. Kaip sekasi tai daryti? Derinti ypatingą Lietuvos katalikų patirtį su visuotinosiomis "atsinaujinančios" Bažnyčios nuostatomis?

- Tai, be abejo, labai platus klausimas, reikalaujantis platesnio komentaro. Trumpai apibendrinamas galėčiau pasakyti, jog nepriklausomybės metais įvyko labai daug teigiamų poslinkių. Sukurta visa eilė pakankamai veiklių struktūrų, į Bažnyčios veiklos barus įsijungė gausus pasauliečių skaičius. Pati bažnyčia sustiprėjo, tapo atviresnė, šiuolaikiškesnė. Sakyčiau, einaime evoliucijos, ne revoliucijos, keliu, o tai reiškia, kad atsinaujinimui reikia ne vinerių metų. Išskyla ir daugybė sunkumų. Būtų galima paminėti kvalifikuotų, pasišventusių bendradarbių, gi-

lesnės teologinės minties stoką.

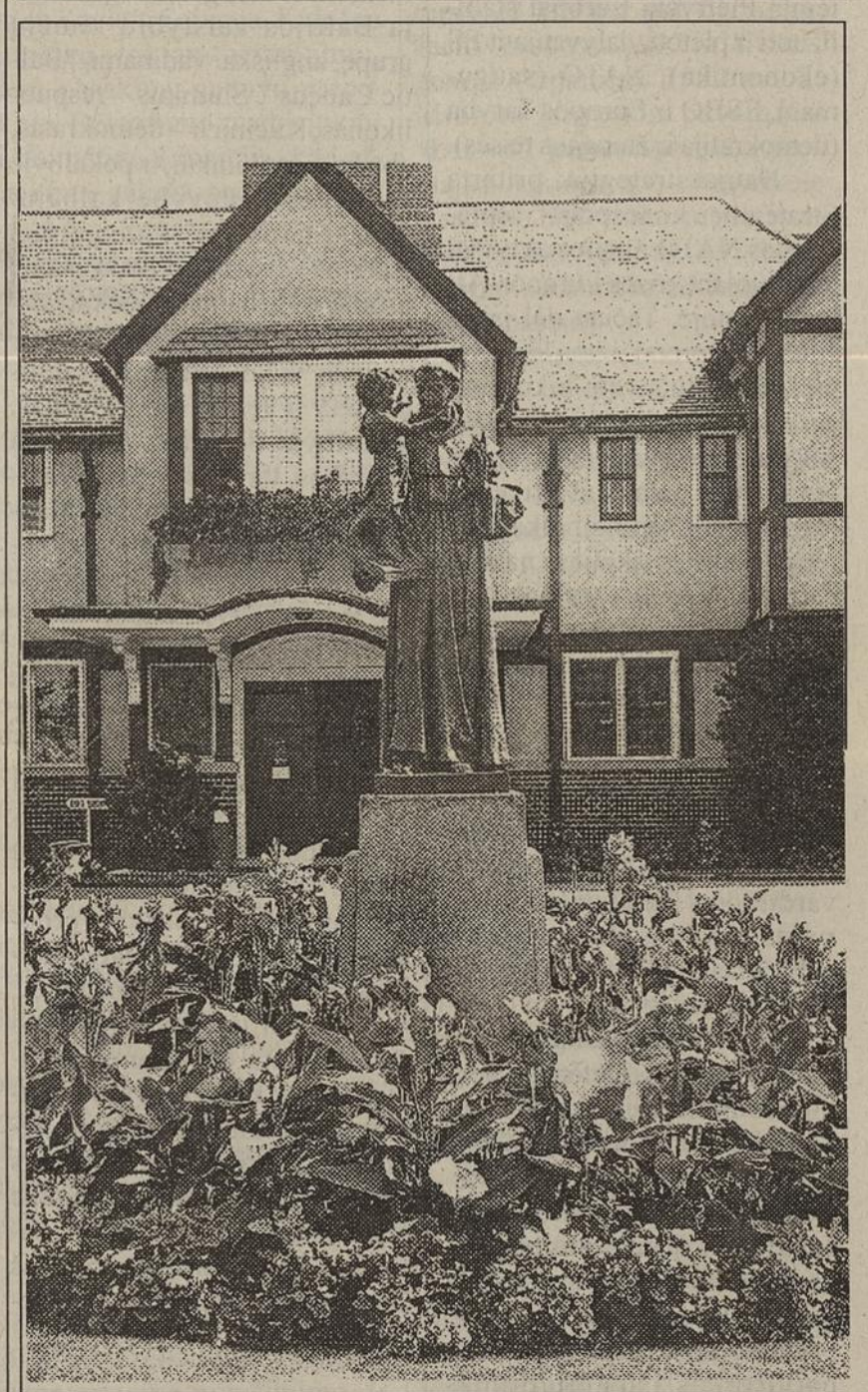
- Su Jumis susitikusieji JAV lietuviai ypač domėjosi Jūsų pastabomis apie dabartinę Lietuvą – tuo, kad Jūs Tėvynėje matote ne vien iprastinai linksniuojamas blogybes, bet ir daug šviesaus? Pora pavyzdžių?

- Išties, manau, šiandien Lietuvoje per daug linksniuojamos įvairios blogybės, užuot drauge pasidžiaugti tuo, ką gero turime. Kai kas tą blogybių reklamavimą vadina sveiku realizmu, atskleidžiant ir šviesiasias, ir tamsiasias gyvenimo puses. Man regis, tai daugiau tik juodai pilki tonai, užmurzinantys gausią gyvenimo spalvą įvairovę ir žaismingumą. Anksčiau kai kada padūsaudavome: "Homo sovieticus". Ko gero, dabar reiktų atsidusti: "Homo postsovieticus", ypač nusakant šiandienines nuotakas Lietuvoje. Joms charakteringa dvas-

inė tuštuma, materialinių interesų persvara prieš dvasines, kultūros ir meno vertybes. Dažna kritika, perdėtai negatyvus aplinkos reiškinių vertinimas, altruizmo stoka. Gal vaizdžiai tas nuotakas galima būtų palyginti su vėsiais, stipriai apsiniaukusiais, drėgnais orais ankstyvą pavasarį. Nežiūrint šiandieninių sunkumų ir nesėkmių, vis tik daug pasiekta, daug gero nuveikta per paskutiniuosius dešimties metus. Tai geriausiai galime pastebėti lygindami padėtį Lietuvoje su daug sunkesne būkle gretimuose buvusios Sovietų Sąjungos kraštuose, pvz. Karaliaučiaus krašte ar Baltarusijoje. Prieš 15 metų dar nebūčiau galėjęs vykti į Ameriką ar kitas užsienio šalis. Dabar jokių sunkumų. Ar tai nėra geras pasikeitimas?

Kalbėjosi

Laisvosios Europos radijas

Pranciškonų vienuolynas Kennebonkorte

skirtumo, kuris toks svarbus, kai esi paauglys ar jaunuolis, aišku, draugai būti negalėjome.

Kai nuo 1972 metų pradėjau važinėti į Lietuvą, vis nepasitaikydavo progos susitikti su Vytautu Landsbergiu, nors ir žinojau, kad jis profesoriauja Vilniaus konservatorijoje ir tyrinėja M. K. Čiurlionio muzikinę kūrybą. Tiesa, kai dar sovietmečiu profesorius lankėsi Amerikoje, pasikalbėjome telefonu, bet vėl kažkaip nepavyko pasimatyti ir užmegzti jau suaugusių žmonių pažintį.

Pirmą kartą susitikau su Vytautu Landsbergiu tik 1989 metų kovo mėnesį, kai Vilniaus universitetui suteikus man garbės daktaro vardą atvykau į šias iškilmes. Tuomet neseniai buvo įvykę rinkimai į M. Gorbačiovo sumanytą parlamentą – Sovietų Sąjungos liaudies deputatų suvažiavimą, kuriuose absoliučią daugumą Lietuvai skirtų vietų laimėjo Sąjūdis. Mano klasės draugas Algis Mickis, taip pat tapęs parlamentaru, pakvietė mane apsilankyti Mokslių Akademijos rūmuose vykusiam susirinkime. Ten pamaciau Vytautą Landsbergį. Priėjau prie jo, pasveikinau su Sąjūdžio pergale, net broliškai apsikabinome, trumpai šneketlėjome.

Rimtesnis pašnekesys tarp mūsų įvyko po kokių trejų metų, skrendant lėktuvu. Taip sutapo, kad vienu metu buvome pakviesti į panašias iškilmes Amerikoje: jam garbės daktaro vardą suteikė Lojolos, o man – Indianos Švento Juozapo koledžas. Man buvo perduotas Vytauto Landsbergio pakvietimas skristi drauge su juo vyriausybinio lėktuvu į Maskvą (mat tada dar negalėjome į Vakarus vykti tiesiai iš Vilniaus).

Pakilus į orą, gavau pasiūlymą persėsti prie Aukščiausiosios Tarybos pirmininko. Tada mes pasikalbėjome gana įvairiomis temomis. Prisiminėme ir prieškario bei karo laikus, jo brolių Gabrielių, tėvą. Tai buvo iš tikrųjų paprastas, draugiškas, grynai asmeninis pašnekesys. Vėliau pasitaikė dar kartą kitą susitikti su Vytautu Landsbergiu, bet kalbėjomės, sakyčiau, net kiek šaltokai, nes jis išlaikydavo kažkokį pabrėžtiną bendravimo atstumą.

(nukelta į 4 psl.)

■ Pagrindiniai NATO vadovų priimti sprendimai Viršūnių susitikime Vašingtone balandžio 23-25 d.:

— Kosovas: nutarta suintensyvinti oro karą prieš Jugoslaviją; paskelbta, jog nebus kompromisų dėl serbų saugumo pajėgų išvedimo ir albanų pabėgėlių grąžinimo, saugant tarptautinėms pajėgoms, kurių branduolį sudarys NATO. Nebuvo užsiminta apie sausumos pajėgų siuntimą. Paskelbtas naftos embargo Jugoslavijai. Pažadėta ginti septynias „pafrontės valstybes“, jei serbai jas atakuotų.

— Balkanų stabilizavimas: pažadėta parengti ilgalaikę strategiją Pietryčių Europai stabilizuoti ir plėtoti, dalyvaujant ES (ekonomika), NATO (saugumas), ESBO ir Europos Taryba (demokratija ir žmogaus teisės).

— Nauja strategija: pritarta Strateginei koncepcijai: išplečiamos NATO misijos aktyviai reguliuojant krizes Europos-Atlanto zonoje. Tačiau dėl išikišimo bus sprendžiama kiekvieno konkrečiu atveju ir konsensuso keliu. Pripažintas naujas ES vaidmuo gynybos ir saugumo srityje, palaikant principą, jog Europos sąjungininkai gali rengti karines akcijas, naudodamiesi NATO resursais, jei JAV nutartų nedalyvauti pačios. Patvirtinta svarbiausia JT Saugumo Tarybos atsakomybė išsaugant tarptautinę teisę ir saugumą.

— Plėtimas: NATO sutarė palikti atviras duris naujoms narėms ir pasiūlė devynioms išvardintoms kandidatėms Narystės veiksmų planą. Nebuvo nurodytas konkretus jų priėmimo tvarkaraštis.

— Gynybos tobulinimas: pritarita iniciatyvai (Defence Capabilities Initiative), skirtai technologijų atotrūkiui tarp JAV ir Europos sumažinti.

— Masinio naikinimo ginklai: sutarta dėl glaudesnio bendradarbiavimo kovojant prieš šių ginklų platinimą.

— Rusija, Ukraina, Kaukazaras: patvirtintas išpareigojimas glaudžiai bendradarbiauti su Rusija ir kartu su ja spresti Kosovo krizę. Įvyko NATO - Ukrainos susitikimas, Europos - Atlanto Partnerystės tarybos susitikimas, susitikimas skirtas stabilumui Kaukaze.

Laukia sunkus darbas

Kongresmenai John Shimkus ir Dennis Kucinich
Amerikos Baltų Laisvės Lygos konferencijoje

Juozas Kojelis

Kovo 20 d. Los Angeles mieste įvykusi Amerikos Baltų Laisvės Lygos konferencija parodė, kad išeivijos entuziazmas padėti Baltijos valstybėms nėra atvėsęs. Pradedant 1982 m., tokios konferencijos yra ruošiamos kasmet. Pradžioje jos buvo vadinamos „Žmogaus teisių konferencijomis“, Baltijos valstybėms atkūrus nepriklausomybę, joms duotas „Žymonių įteikimo puotos“ vardas. Vardas kitas, bet strategija ir tikslai tie patys: anksčiau – padėti Baltijos valstybėms atgauti nepriklausomybę, dabar – nepriklausomybę įtvirtinti.

Į šių metų konferenciją buvo pakviesti du kongresmenai – John Shimkus ir Dennis Kucinich, kurie Kongrese organizuoja Baltijos valstybių rėmėjų grupę, angliškai vadinamą „Baltic Caucus“. Shimkus – respublikonas, Kucinich – demokratas, abu ko-pirmininkai, ir pokalbyje su Lygos vadovybe kalbėjo: „Mūsų tarpe yra skirtumų, bet Baltijos valstybių reikalu esame broliai ir dirbame broliškai“.

Uždaras pokalbis su kongresmenais vyko prieš programos pradžią ir tęsėsi dvi valandas. Pokalbyje dalyvavo keliolika valdybos, tarybos ir patariamiosios komisijos narių. Jie klausinėjo, davė pareiškimus, o kongresmenai atsakinėjo, komentavo, ir taip išsivystė idomus pasikeitimai nuomonėmis.

Shimkus pasisakė esąs 4-tos kartos lietuvis ir esąs laimingas, galėdamas per šią akciją vėl susiristi su savo kilmės tauta ir jai padėti. Pasiryžęs mokyti lietuvių kalbos. Šaltojo karo metu dirbęs Vokietijoje ir gerai suprantąs Baltijos valstybių problemas. „Mano tikslas matyti Baltijos valstybes NATO sudėtyje“.

Kucinich iš Clevelando, tad gerai pažįsta Clevelando lietuvių. Daug kartų dalyvavęs Pavergtųjų tautų savaitės minėjimuose, susižavėjęs tautiniais rūbais ir šokiais. „Kai pradėjome organizuoti „Baltic Caucus“, pajutome, kad pritarimas ateina iš abiejų pusių, respublikonų ir demokratų“.

Tarp baltiečių ir kongresmenų vyko maždaug toks pokalbis:

— *Ar yra Atstovų Rūmuose nepritariančių Baltijos valstybių priėmimui į NATO? Kokias nurodo priežastis?*

— Negatyviai nusiteikusių

nesutikome. Kai kurie pribijojo Rusijos reakciją. Mes norime taikos su Rusija ir visu pasauliu, bet nesutiksime, kad rusai diktuočių sąlygas. Kaip laikosi JAV, rodo konfliktas Kosove.

— *Kokiu būdu tautinės bendruomenės galėtų patalkinti organizuoti „Baltic Caucus“?*

— Mes atsižvelgiame į savo rinkėjus. Reikia kontaktuoti savo rinkiminių apylinkių kongresmenus. Svarbu, kad akcijoje dalyvautų religinės bendruomenės, centrinės organizacijos, tautinė spauda, radijo programos. Baltų Laisvės Lyga atlieka itin svarbų darbą. Ji labai reikalinga mūsų projektui įgyvendinti.

— *Balandžio 23-25 d. Washington bus minimas NATO 50-metis. Bus svarbus NATO valstybių suvažiavimas, kuriame gali paaiškėti ir Baltijos valstybių galimybės. Ar iki to laiko Kongresas galės priimti HCR 21 ir SCR 2 rezolucijas? (Senate ir Atstovų rūmuose pateiktos rezolucijos Baltijos valstybių priėmimui į NATO paremti. — Red.)*

— Sunku pasakyti, nes laiko daug nelikę. Bet mes ir dabar informuojame Valstybės departamentą, kad pritarimas šioms rezolucijoms auga. Mes darome pastovų spaudimą. Washingtonas supranta, kodėl Baltijos valstybės nori patekti po NATO skėčiu, bet taip pat žinome, kad NATO sąjungai reikia Baltijos valstybių. Jos yra strategiškai svarbioje vietoje ir tų kraštų žmonės geriau supranta laisvės vertę negu daugelis kitų.

Labai gerai darote, kad derinate pastangas. Žinome, kad Lietuva, Latvija ir Estija turi skirtingų problemų, bet kartu siekdami NATO narystės, greičiau tikslą pasieksite. Netgi jei ne tuo pačiu metu būtumėte pakviesti.

— *Kokios reakcijos Valstybės departamente: palankios, drungnos, priešiškos?*

— Priešiško nepastebėjome. Prezidento Clintono administracija Baltijos valstybių reikalą daug yra padariusi. Pasirašė JAV-Baltijos chartą, kuri sudaro sąlygas vyriausybėms visais klausimais konsultuotis. Pažadas, kad yra „atviros durys“ į NATO, nėra tuščia frazė. Pa-

Lietuvos miestai

Elektrėnai

Kėdainių senamiestis

V. Kapočiaus nuotr.

žiūrėkite, daug valstybių nori į NATO patekti, bet Baltijos valstybės rodomas išskirtinis dėmesys.

— *Kongresmene Shimkau, Jūs pernai norėjote vykti į Lietuvą, bet Valstybės departamentas neleido. Kaip tą faktą aiškinatė?*

— Yra taisyklė, kad naujai išrinktieji su oficialiais vizitais į užsienį nevyktų. Valstybės departamentas man tai priminė. Neigiamai to fakto vertinti nereikėtų. Dabar už kelių dienų su Kongreso lyderio (Speaker of the House) Dennis Hastert delegacija vykstų į Lietuvą ir kitas valstybes.

— *Ne tik didžiosios spaudos agentūros, bet ir mūsų kongresmenai kartais Baltijos valstybes pavadina „buvusiomis sovietų respublikomis“. Amerika aneksijos niekada nepripažino. Kaip tokį įprotį išgyvendinti?*

— Tai rodo, kaip labai reikalingas „Baltic Caucus“. Jau turime 46 narius. Skaičių reikia didinti. Mūsų laukia sunkus darbas. Kviečiame į talką.

— *Rusija nuolat kaltina Latviją ir Estiją rusakalbių gyventojų teisių pažeidimu. Štai į Washingtoną atvyksta Rusijos ministras pirmininkas Primakovas. Ar jis gali neigiamai paveikti Clintono administraciją?*

— Mes irgi prieš žmogaus teisių pažeidimus, bet rusų kaltinimų Baltijos valstybėms nepriimame. Primakovas atkeliauja prašyti pinigų. Kokio tai mums spaudimo negali padaryti. Tačiau Baltijos valstybės įtikinančiais argumentais pasauliui turi parodyti, kad pažeidimų nėra.

— *Baltijos valstybės ekonomikai greičiau sustiprėtų, jei atsiųstų Amerikos rinka. Kaip jų mažos ekonomikos galėtų sudominti Amerikos ekonomikos milžiną?*

— Amerikai reiktų turėti Baltijos valstybėse prekybos atstovą. Tą reikalą mums jau priminė Lietuvos ambasadorius Washington, o Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis mūsų Kongreso vadovą (Speaker of the House) pakvietė

atvykti į Vilnių ir Seime pasakyti kalbą. Už keturių dienų išvykstame.

— *Planuojame Kongresui pateikti projektą rezolucijos, kuri keltų reikalavimą Rusijai pasmerkti Molotovo-Ribentropo paktą. Ar tokia rezolucija susilauktų pritarimo?*

— Dėl to reiktų pagalvoti. Mes turime apkabinti Baltijos valstybes kaip seseris, bet gal nereikia viešai atakuoti Rusijos už senas nuodėmes. Galima susilaukti piktų reakcijų, o laimėjimas būtų mažas.

Po pokalbio visi perėjo į didžiąją Latvių bendruomenės centro salę, kur vyko oficialioji programa ir vaišės. Žyminis kongresmenams įteikė Lygos pirmininkas Valdis Pavlovskis, Vietnamo kare pasižymėjęs Amerikos karininkas, ir Angelė Nelsienė, vykdomoji vicepirmininkė. Žyminį gavo ir dienraščio „Orange County Register“ buv. vedamųjų skyriaus res-

(nukelta į 5 psl.)

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 39

(atkelta iš 3 psl.)

Negalėčiau tvirtinti, kad asmeniškai gerai pažįstu Vytautą Landsbergį. Bet atidžiai stebiu šio politiko veiklą ir laikau jį - tai esu pasakęs ir viename savo interviu - mūsų dienų Jonu Basanavičiumi. Vytautas Landsbergis tapo vienu Lietuvos Atgimimo simboliu, ir jis nepriklausomai nuo tolesnio jo politinio likimo jau įėjo į naujusių laikų mūsų šalies ir net viso pokomunistinio pasaulio istoriją. Ypač mane žavėjo jo tvirtumas ir ryžtas Sausio įvykių dienomis, atkaklus laikymasis paskelbtos Nepriklausomybės principų, kol galiausiai 1991 metų rudenį šis siekis tapo realybe. Tačiau vėlesnę jo politiką vertinu gana kritiškai.

Atvykdamas į Lietuvą, kas kartą vis su didesniu nerimu stebėdavau, kaip auga mūsų šalyje nepakantumas, pyktis, neapykanta kitaip manantiems. Nesuprantu, kaip po „dainuojančios revoliucijos“ vienybės, kai susikibusios rankos nutiesė Baltijos kelią, galėjo prasidėti vulgarus žmonių skirstymas į savus ir svetimus, į patriotus ir išdavikus. Jaučiau, kad visuomenė vis labiau pavargsta nuo nesiliaujančių komunistų ir KGB agentų paieškų, nuo tų „voratinklų“ priešams pykimo.

Tiesmukai nekaltinau dėl to Vytauto Landsbergio. Bet jis buvo didžiulį autoritetą igijęs Sąjūdžio lyderis ir galėjo gerokai stabdyti prasidėjusius negatyvius visuomenės skaldymo, supriešinimo

procesus. Neatrodė, kad tuometinės Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas būtų mėginęs tai daryti. Greičiau priešingai - agresyvių visuomenės grupių išpuolius imta naudoti, kaip ginklą, nukreiptą prieš politinius konkurentus. Pamažu Vytauto Landsbergio aplinka pradėjo diegti principą „viena tiesa, vienas vadas“, o jis, sakytum, pritariamai linkčiojo galva.

Perdėtas ideologijos sureikšminimas, manau, gerokai trukdė tvarkyti ir krašto ūkio reikalus. Vyko iš dalies dėsningas pereinamąjį laikotarpį išgyvenančios ekonomikos nuosmukis, tačiau, esu įsitikinęs, krizę gilino ir neveiksminga valdžios politika. Žemės ūkyje dėl ideologinių priežasčių ji net virto griovimo politika.

Tad ne itin nustebeu, kai 1992 metais Seimo rinkimus laimėjo LDDP. Nelauktas man buvo tik toks triuškinantis Sąjūdžio jėgų pralaimėjimas. Tokia rinkimų baigtis manęs, kaip ir beveik visų JAV lietuvių, negalėjo džiuginti, bet nesiėmiau dėl to smerkti tautos. Laikiausi nuomonės, kad tokia buvusi demokratiškai išreikšta žmonių valia. Jų pasirinkimas atspindėjo nusivylimą Sąjūdžio politika per tuos metus, kai jau nereikėjo kovoti už Nepriklausomybę.

Po ketverių metų valdžion grįžusios Tėvynės sąjungos politika nėra analogiška tai, kurią vykdė ankstesnioji Sąjūdžio dauguma, nors ir vėl jaučiamas partinių interesų dominavimas, per daug visur keliama „saviėji“. Bet, pastebėjau, Vytautas Landsbergis pats virto supriešinimo politikos auka: nemažai daliai Lietuvos žmonių jis pasidaręs taip pat nepriimtinas, kaip kitai daliai - Algirdas Brazauskas.

SUDIE, PĖSČIASIS RITERI

Apie skaudinančias atkūrusios Nepriklausomybę Lietuvos

gyvenimo realijas mes dažnai pasikalbėdavome su Česlovu Kudaba. Bendravimas su šiuo be galo tauriu žmogumi man labai padėjo susivokti mūsų šalyje vykusiuose procesuose. Jis smarkiai pergyveno regėdamas, kaip kai kurie jo bendražygiai iš Sąjūdžio vadovybės pirmiausia siekia asmeninės valdžios, postų, nevengdami nei demagogijos, nei intrigų. Apie tokius žmones Česlovas sakydavo: „Pasigriebė mums visiems šventas idėjas ir, spekuliodami jomis, mėgina padaryti asmeninį biznį“.

Česlovas Kudaba, skersai išilgai išvaikščiojęs Lietuvą ir vieno publicisto labai taikliai pramintas pėsčiuoju riteriu, dar gerokai prieš prasidedant politiniam Atgimimui propagavo mūsų krašto ekologinio Atgimimo idėjas. Nežinau kito asmens, kurio įsijungimas į Sąjūdžio veiklą būtų toks natūralus ir nuoseklus. Susipažinau su Česlovu dar 1972 metais, kai pirmąjį kartą po karo vėl atvykau į Lietuvą, ir nuo pat pradžios emiau juo visiškai pasitikėti. Bendraujant su šiuo žmogumi nebuvo justi nė menkiausias dirbtinumo - tik paperkantis nuosirdumas ir paprastumas.

Mūsų draugystė labai sutvirtėjo, kai dar neatėjus atgimimo laikams drauge su Česlovu automobiliu nemažai pavažinėjome po Lietuvą. Stebino, kaip puikiai jis pažinojo kiekvieną mūsų lankomą kampelį, dar labiau stebino, su kokia meile jis kalbėjo apie regimų vietovių kraštovaizdį, istoriją, žmones. Eidavome laukais, sveikindamiesi su kelyje sutinkamais sodiečiais... Gėrėjausi, kaip jis tuoj pat užmezga kalbą - kur nors Žemaitijoje, žiūrėk, ir žemaitiškai - lyg būtų ne profesorius iš Vilniaus, o tame kaime visą amžių gyvenęs, drauge visus darbus dirbęs.

(bus daugiau)

Lietuvos Prezidentas V. Adamkus susitikime su JAV kompanijos "Williams" direktoriumi R. Šuikos nuotr.

Laukia sunkus darbas

(atkelta iš 4 psl.)

daktorius Ken Grubbs, padėjęs daugelį Baltijos valstybės palankių straipsnių. Šečiū tarpe buvo senatoriaus urbin brolis Robert, kuris išsiaištinęs tapti Lietuvos Vyčių L. Angelės kuopos nariu. Konfesmenų kalbos sutiktos triumfingais plojimais.

Dalyvavę Kalifornijos tautybių tarybos atstovai dr. F. De-Balogh (čekas), d. O. Klejnot (lenkas) ir viena yngrė dėkojo Lygai už politinį ir finansinį paramą, kai Čėja, Lenkija ir Vengrija siekė NATO narystės. Pažadėjo tuo pačiu atsilyginti Baltijos valstybėms. Pripildytoje salėje nuotika puiki, entuziazmas – kaip kad būdavo seniau, kai kovojo dėl laisvės. Pabaigoje lapai tiko "Spindulio" grupės šokis pokylio pra-

džioje ir vyrų kvarteto dainos, akompanuojant muzikai R. Apeikytei. Svečiai tuoj pareiškė norą su grupėmis nusifotografuoti.

Lietuvai, Latvijai ir Estijai atgavus nepriklausomybę, daugelis Baltų organizacijų išseivijoje nebesuranda sau vietos. Tikrais ar tariamais praeities nuopelnais didžiūdamiesi lyderiai blaškosi, kovoja savo tarpe, stengiasi įsitemti (laikiniai) galia turintiems, krūtinės papuošti ordinais, sapnuoja apie ministerių ar ambasadorių vietas. Baltų Laisvės Lyga iki šiol dirba pasiaukojančiai. Jeigu nenutols nuo organizacijos kūrėjų pasirinkto kelio ir nepraras idealistinės dvasios, ilgą laiką turės naudingo darbo ir bus reikalinga. Nepritrūks visuomenės pasitikėjimo ir paramos, kaip iki šiolei.

Chicagos "Lituanica" laimėjo Š. Amerikos lietuvių krepšinio pirmenybes

Žaidė 6 komandos

Chicagos akademinio sporto klubo "Lituanica" senjorų komanda pakartojai pernykštę pergale ir laimėjo Šiaurės Amerikos lietuvių senjorų pirmenybes, kurios įvyko kovę 27-28 dienomis Chicagos apylinkėse. Į šias metines aukščiausio lygio Šiaurės Amerikos pirmenybes buvo susirinkusios 6 komandos – 3 iš JAV ir 3 iš Kanados.

Pirmąją varžybų dieną buvo rungtyniauta dvigubose grupėse. "A" grupėje geriausiai pasirodė šeimininkai – vietos "Lituanicos" senjorai, kurie įveikė savo varžovus – Čelvelando "Žaibą" ir Toronto "Ytį". Kitoje grupėje taip pat su dviem pergalėmis nugalėtojai tapo Detroito "Kovo" krepšininkai. Jie visi rungtyniavo North Central kolegijos Naperville, IL, sporto rūmuose.

Sekmadienį buvo persikelta į naują Čelmonto Parko Distrikto pasatą, kuriam vyko baigminiai susitikimai. Dėl aukščiausio apdovanojimo varžėsi grupių nugalėtojai chiegiečiai su krepšininkais iš Detroito. Pirmame kėlinyje savo sugebėjimus geriau demonstravo "Lituanicos" atstovai, kurie tuoj pat išsiveržė į priekį ir ji lengvai laimėjo rezultatu 53:27. Tačiau po pertraukos žaidimas išsilygino ir šeimininkai jau neatrodė tokie pranašūs. Bet vis tiek svečiai iš Detroito nepajėgė išlyginti. Galutinis rezultatas buvo 83:64 chiegiečių naudai. Laimėtojams daugiausiai taškų pelnė Donatas Siliūnas (18) ir Petras Stukas (17).

Dėl trečios vietos kovėsi Čelvelando "Žaibas" ir Toronto "Aušra". Clevelandiečiai čia visą žaidimo laiką turėjo pers-

varą ir vienu metu buvo atsiplėšę net 15 taškų skirtumu. Nors į rungtynių pabaigą kiek atsigavo ir Kanados atstovai, tačiau jie nesugebėjo įveikti kovingųjų clevelandiečių, kurie laimėjo rezultatu 71:64.

Paskutinės dvi vietas pasidalijo Kanados komandos – Hamiltono "Kovas" ir Toronto "Vytis". Kovoje dėl penktosios vietos, pirmieji nugalėjo Torontą 74:62. Reikia pasakyti, kad pernai Čelvelande įvykusiose panašiose pirmenybėse Hamiltono atstovai buvo pakliuvę į finalą ir tik jame kapituliavo prieš Chicagos "Lituanicą".

Kovo 27 d. Pasaulio Lietuvių Centro "Bočių" salėje Lemonte įvyko pirmenybių dalyvių ir sporto mėgėjų "susipažinimo vakaras", kur susirinko apie šimtinę sporto entuziastų.

Gaila, kad pačių varžybų susitikimų, kurių pasitaikė ir visai neblogio lygio, nematė daugiau mūsų sporto mėgėjų. Čia daugiausia rungtynes sekė tik mūsų krepšinio veteranai, kurie jau dvidešimt ar daugiau metų aktyviai dalyvauja lietuvių krepšinio aikštelėse, bei jų žmonos su mažamečiais vaikais.

Dar reikia pažymėti pirmenybių laimėtojus – ASK "Lituanicos" komandos žaidėjus su įmestais taškais: Donatas Siliūnas – 18, Petras Stukas – 17, Steve Dissette – 15, Tomas Vojacek – 12, Algis Jonynas – 9, Jurgis Riskus – 4, Sigitas Vaznelis – 4, Darius Siliūnas – 2, Vytas Ambutas – 2, Algis Tamošiūnas – 0.

Prie šių pirmenybių pravedimo daugiausiai prisidėjo Algis Tamošiūnas. Atrodo, kad į Chicagą gausiai suvažiuosieji mū-

(atkelta iš 2 psl.)

piliečiai.

Dar viena smulkmena krenta į akis p. B. Nainio straipsnyje: "Lankydamasis Canberroje (...) kalbėjau su "Canberra Times" korespondentu, ir tas mano pasikalbėjimas (...) buvo išspausdintas to didžiausio Australijos dienraščio antrame puslapyje. Tai irgi padėjo reikalą išgarsinti australiečių tarpe (...)". Visi mažučiai ir didesni žingsniai kiek nors padėjo. Bet "The Canberra Times" nėra didžiausias dienraštis Australijoje. Jis yra vienas iš mažesniųjų. To straipsnio reikšmės irgi nedera išpūsti. "The Baltic Dilemma" dokumentuoja daug spaudos leidinių, jų tarpe ir tai, kas buvo spausdinta "The Canberra Times". Pavyzdžiui, dr. Kazys Kemežys lapkričio 5 dienos laidoje rašė "kontrastą tarpe Whitlam pripažinimo Baltijos valstybių inkorporavimo de jure su Ministro Pirmininko kalba Jungtinių Tautų Organizacijoje", kur Whitlam kalbėjo apie Afrikos tautų teisę į suverenias valstybes.

Smarkiai perpykęs ant Australijos pabaltiečių dėl jam priešingu pasisakymų, p. Whitlam pradėjo vadinti visas tris Pabaltijo tautas naciais ir niekinti jų valstybes bei istoriją. Viena iš tokių jo pasisakymų, jis pareiškė, kad Lietuva, jau nuo Rusijos carienės Katarinos Didžiosios, niekad nebuvo nepriklausoma valstybė, išskyrus tarpukario laikotarpį. Be to, jau 1930-tų metų laikotarpyje visos trys Pabaltijo valstybės buvo naciai. Tame pačiame laikraštyje, "The Canberra Times", lapkričio 27, H. Randoja rašo: "[kadangi Whitlam teigia, jog] Lietuva jau nuo Katynos didžiosios laikų buvo dalimi Rusijos, išskyrus tarpukario laikotarpį, gal geriau Australijos kalną, kuris pavadintas

sų krepšinio veteranai rengėjams, ASK "Lituanica", priekaištų neturėjo.

Gaila, kad senjorų pirmenybės jau nepasirodė New Yorko, Bostono ar kitų vietovių komandos, nes tuose miestuose anksčiau matėme gerų vyrų vietų. Negi ten krepšinio pirmenybės Chicagoje parodė, kad tie vyrai, kurie nepadeda kamuolio į spintą, ilgiau išlieka jauni.

Ed. Šulaitis

Baigtos salės futbolo pirmenybės

Chicagos "Lituanicos" futbolininkai liko 6-oje vietoje

Kovo 21 d. buvo užbaigtos "Metropolitan Soccer" lygos salės futbolo pirmenybės, praisidėjusios šių metų pradžioje. Mūsų šalies "Lituanicos" vyrai šiemet, po ilgesnės pertraukos, varžėsi aukštesnėje grupėje su geriausiomis Chicagos ir apylinkių ekipomis.

Užsimotas uždavinys – įsitvirtinti prestižinių komandų grupėje – buvo įvykdytas su kaupu. Pirmenybių rezultatas – 6-ta vieta iš dešimties komandų. Į žemesniąją grupę iškrito dvi lentelės uodegėlėje likusios ekipos – "Lions" ir "Panthers", o jų vietas užims tos diviziono pirmųjų vietų šeimininkai: "Wings" ir "Croatia".

Paskutiniame, 9-ame rate tą patį kovo 21 d. sekmadienį "Lituanica" kovojo su "Schwabens" futbolininkais. Neatvykus trims geresniems mūsų žaidėjams, buvo nelengva su šiuo patyru-

T. Kosciuškos vardu, to paties Kosciuškos, kuris kovėsi dėl Lietuvos ir kitų tautų laisvės, - pavadinti Katynos Didžiosios kalnu...". Tą kartą juoda jumorą suprato visi, ypač p. Whitlam, nes Kosciuškos kalnas yra ne per toli nuo Canberros ir yra populiarus turistinė vieta, kurioje australai mėgsta slidinėti, nes tai yra Snieguotųjų kalnų virtinėje. "The Baltic Dilemma" B. Nainio pokalbio nemini. Arba jis nebuvo profesorius Dunsdorfs pastebėtas, arba jis jam neatrodė ypatingai reikšmingas.

B. Nainio teigimas, kad jis išsuderėjo, jog "nepripažinimo klausimą opozicijos partija įrašytų į savo rinkiminę programą", skamba visai neįtikinamai. Gal Amerikoje yra kitaip, bet Australijoje rinkimų programa skelbiama tik prieš rinkimus, gal tik mėnesiui ar dviem likus iki rinkimų. 1974 m. gruodžio mėnesį dar niekas nežinojo apie priešlaikinius rinkimus, gi rinkimai normaliai būtų įvykę apie 1977 metų vidurį. Be to, B. M. Snedden vadovų pozicija jau buvo gana silpna. Išties, jau 1975 kovo 21 Snedden vietoje buvo išrinktas Malcolm Fraser.

Naujas opozicijos vadas

B. Nainys sako: "pasikeitus opozicinės partijos vadovybei, rašiau raštą naujam vadui Malcolm Fraser (sic!)... primindamas rinkiminį pažadą ir reikalaujamas jį vykdyti".

Nuturiu pagrindo abejoti, kad raštas buvo siųstas. Raštų bei sveikinimo telegramų buvo ne tuzinai, bet šimtai. Išties, nežinūrint to, kad M. Fraser buvo stipraus, kai kieno teigimu - netgi atšiauraus charakterio žmogus, kuris nelengvai žadėdavo, bet žadėjo pripažinti atšaukti, klausimas toli gražu dar nebuvo išspręstas. Prof. E. Dunsdorfs rašo apie laišką, kurį 1975 gegužės 5 dieną parašė "šešėlinis" užsienio reikalų ministras An-

atvykti į senjorų turnyrą ir pamatyti, kaip entuziastingai žaidžia jų buvę draugai kituose miestuose. Nors kai kurie ir užsigaubę pilvukus, tačiau vis tiek dar neišleidžia kamuolio iš rankų. Senjorų krepšinio pirmenybės Chicagoje parodė, kad tie vyrai, kurie nepadeda kamuolio į spintą, ilgiau išlieka jauni.

Ed. Šulaitis

drew Peacock Jungtinei Pavergtųjų Tautų Tarybos sekretorei p. Lia Loover. Tame laiške A. Peacock sako: "meš daug kartų esame paaiškinę, kad [paneigimas Baltų valstybių inkorporavimo pripažinimo] turi mūsų aukščiausią prioritetą ir mes, kai tik grįšime valdžion, pradėsime derybas su Sovietų Sąjunga turėdami tikslą pakeisti darbiečių de jure [Baltų valstybių inkorporavimo] pripažinimą į tiktai de facto pripažinimą". Dunsdorfs komentuoja: "Bet kas, turintis bent elementarų supratimą apie Sovietų valstybės diplomatijos būdus, turėjo suprasti, kad būtų buvę beviltiška bandyti įtikinti Sovietų Sąjungą atiduoti bent dalelę tos dovanos, kurią netikėtai jai suteikė Australijos darbiečių vyriausybė". Taigi, ir po p. B. Nainio taip plačiai išgarsinto išsuderėjimo, atšaukimo reikalas dar kabėjo ore. Ir dar buvo daug darbo įtikinti, kad pripažinimą galima ir reikia atšaukti be derybų su Sovietų Sąjunga. Kaip jau minėjau, tokiam atšaukimui, tiesą pasakius, nebuvo precedento. Dėl to buvo svarbu įtikinti tuometinę opoziciją, kad atšaukima galima padaryti visai paprastai, kad tai nėra joks nepaprastas veiksnys. Ir būtent atšaukti pakeičiant visus veiksmus, padarytus pripažįstant, priešingais veiksmais, būtent:

1. Duoti instrukcijas Australijos Ambasadoriui Maskvoje nevažiuoti oficialiai į Baltijos kraštus.

2. Gražinti įgaliojimus, kurie buvo darbiečių atšaukti, Latvijos konsului Australijoje. [Noriu pastebėti, kad iki 1991 m. Lietuva niekad neturėjo konsulo Australijoje ir neturėjo kitų diplomatinių ryšių. Gal išties reikėtų laikyti 1990 metus diplomatinių ryšių sukūrimo metais, bet tai jau atskira tema.]

3. Padaryti viešą pareiškimą parlamente, kad Australija pripažįsta de jure egzistuojančias Baltų valstybes - Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Visi šie veiksmai buvo padaryti. Kaip tai pavyko praversti, nėra taip reikšminga šioje diskusijoje, tad nebevarginsiu skaitytojų ir taip gausiomis datomis šiame straipsnyje.

Pabaiga

Mes, Australijos lietuviai, po to visai bereikalingo Lietuvos inkorporavimo pripažinimo de jure sunkiai tą išgyvenome - su mintimis apie tai ir kėlėmės, ir ėjome miegoti, ir kartais dėl to nemiga kankino... Mums skriauda buvo dviguba. Pirmiausia, Australija padarė skriaudą mūsų gimtajam kraštui, mūsų tėvynei Lietuvai. Antra, tai padarė paslapčiomis, be jokios naudos pačiai Australijai. Mus priglaudusio krašto, Australijos, vyriausybė, Australijos, kurios mes buvome lojalūs piliečiai, - mums paslapčia tartum dūrė į nugarą. Gal už tai mes ir susilaukėme tiek daug užuojautos ir paramos iš kitų Australijos piliečių. Tai buvo mūsų skausmas. Tos skriaudos atitaisymas, tas atšaukimas buvo mūsų darbo vaisius ir unikalus įvykis. Diplomatinio pripažinimo atšaukimo nėra buvę nepasikeitus padėčiai krašte, kurio okupacija yra de jure pripažinta. Mes esame dėkingi visiems, kurie vienaip ar kitaip yra prie to atšaukimo prisidėję, bet nevalia jo savintis, lyg tai būtų kieno nors asmeninis nuopelnas. Gal tokiam pasisavinimui yra didelė pagunda, nes įvykis, kaip jau minėjau, unikalus, bet toks savinimasis yra neteisingas ir nepadorus, tad smerktinas. Canberra, 1999.

Didžiausias keleivinis kelas — "Palanga" — talpina 1200 keleivių arba 40 lengvųjų automobilių. Pastatytas "Baltijos" laivų statykloje Klaipėdoje. Iki 1990 m. rudens "Palanga" plaukiojo Kuršių mariose. Vėliau išnuomotas "Panambaltik" įmonei.

Didžiausia jachta — 18,5 m ilgio, 5,5 m pločio, 14 vietų, 30 t vandentalpos — kauniečio Igno Minioto jachta "Laisvė". Jos stiebo aukštis — 29 m, išskleistų burių (be papildomos trikampės burės — spinakerio) plotas — 200 m². Ši jachta gali plaukti 20 mazgų (apie 37 km per val.) greičiu, o kai nėra vėjo, su varikliu plaukiama 12 mazgų (apie 22 km per val.) greičiu. Jachta pastatyta 1982 m. Kartagenoje (Ispanija). 1992 m., I. Minioto įsigyta ir pavadinta "Laisvė", jachta išplaukė į pirmąjį plaukiojimą — Amerikos atradimo 500 metų jubiliejinę regatą per Atlantą. 1995 m. sugrįžo į Klaipėdą po kelionės aplink pasaulį.

Didžiausias su kroviniu atplaukęs laivas - 230 m ilgio motorlaivis "Gungnir - 10".

Didžiausias su kroviniu išplaukęs laivas - 243,5 m ilgio, 42 m pločio, beveik 14 m grimzlės, 97 124 t vasarinio dedveito - Maršalo salų tanklaivis "Atlantia". Jis 1997 m. rugpjūčio 11 d. iš Klaipėdos uosto į Italiją išplukdytas didžiausias kroviny - 61 230 t mazuto.

Didžiausias atplukdytas kroviny - 47 tūkst. t sorgo pupelių.

Tolimiausia kelionė irklinė valtimi - daugiau kaip 995 km per Baltijos jūrą įveikė klaipėdietis Gintaras Paulionis (1945 - 1994). Jis, savo paties, per metus pasistatytą 14 pėdų (apie 5,4 m) ilgio plokščiadugne, be variklio, irklinė valtimi "Alfredas Jensenas", 1994 m. birželio 28 d. išplaukė iš senojo Pilies uosto maršrutu Klaipėda - Elando sala - Karlskrona - Treleborgas - Kopenhaga - Bornholmas - Kristianso sala - Klaipėda. Įveikęs Baltijos jūrą, Švedijos krantą jis pasiekė per dvi savaites. Aplankęs visus maršrute numatytus uostus, žuvo netoli Kuršių nerijos. 1994 m. spalio 3 d. ties Nidos-Preilos pakrante buvo rasta, bangų išmesta, jo valtis, o spalio 15 d., G. Paulionio kūnas. Tai pirmoji jūreivystės istorijoje kelionė irklinė valtimi per Baltijos jūrą.

Tolimiausia kelionė plauktu - 511 km Nerimi (nuo Buivydžių, Vilniaus r.), Nemunu ir Kuršių mariomis (iki Klaipėdos) per 24 paras 1996 m. birželio liepos mėnesiais nuplaukė vilniečio žurnalisto Vlado Kasperiavičiaus vadovaujama 8 - 18 metų amžiaus vaikų įgula. Kelionės metu pakaitomis ant denio buvo 64 vaikai. Plaustas „Bluškis“, sumontuotas iš 12 tūkst. plastmasinių butelių, buvo 150 m² ploto ir galėjo išlaikyti 18 tonų krovinį. Ant denio buvo pastatytos 3 dešimtvietės palapinės, įrengta lauko virtuvė.

Ilgiausias žvejybinis laivas — "S. Girėnas". Tai 167 m ilgio, 24 m pločio, 14,8 m borto aukščio, 7,5 m grimzlės ir 20 850 t vandentalpos plaukiojanti bazė. Pastatyta Kylio (Vokietija) Kieler Howaldswerke laivų statykloje. Kitas toks pat, tik vėliau pastatytas laivas pavadintas "S. Darius".

Gintaro rinkėjai Baltijos pajūryje

V. Kapočiaus nuotr.

TIKRAS KAIMIETIŠKAS SŪRIS PAGAMINTAS TRADICINIŲ BŪDŲ

ANDRULIO šeima Michigan valstijoje nuo 1940 m. senovišku tradiciniu būdu gamina sūrius. Turime jų įvairiausių, paragaukite: sūriai be priedų, be druskos, sūriai su kmynais, su "chives", Pesto, su krapais, su česnakais ir svogūnais ir Feta sūriai. Šiuos sūrius rasite maisto parduotuvėse, "deli" skyriuose. Galite užsisakyti ir telefonu: 616-462-3301 arba per world wide web: www.andrulscheese.com

Michigan Farm Cheese Dairy, Inc.
4295 Millerton, Fountain, MI 49410

RigaVen Travel Inc.

- We have GREAT CRUISES •
- Tours to Ireland, Scotland, England and Europe •
- Discover Costa Rica •
- Low fares to VILNIUS
- From New York - JFK
- MAY 1 - 13 - \$475. - MAY 14 - JUNE 13 - \$650. -
- JUNE 14 - AUG 15 - \$800. -
- TRAVEL ON MONDAYS ONLY - "SPECIAL"
- June 7 -- Sept. 13 \$575.-

Purchase Tickets before May 31

with
FINNAIR
All Fares plus Tax

Call
INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706
Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164
1-800-291-8311
E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ - 46 C/MINUTE
- Pinigų pervedimas į Lietuvą

APRIL PICKUP SCHEDULE

Kennebunkport, ME	Apr. 21	12-1 PM
Albany, NY	Apr. 22	7-8 PM
Binghamton, NY	Apr. 23	9-10:30 AM
Scranton, PA	Apr. 23	12-2 PM
Frackville, PA	Apr. 23	5-6 PM
Philadelphia, PA	Apr. 24	9:30-11:30 AM
Brooklyn, NY	Apr. 24	12-4 PM
Baltimore, MD	pick-up	cancelled
Bridgeport, CT	Apr. 25	8-9 PM
Norwood, MA	Apr. 28	6-7 PM
Putnam, CT	Apr. 29	1-2 PM
Providence, RI	Apr. 29	4-5:30 PM

naičiui. Antrosios grupės, pirmos vietos trofėjų ir premiją pasiėmė Kristukas Butkys, antrąją vartą užėmė Indrėja Šulcaitė ir trečiosios vietos dovanas namo parsinešė Andrius Mikuckis. Visi dalyviai taip pat gavo pažymėjimus, kad dalyvavo konkurse ir, be abejo, daugybę saldinių! Nugalėtojai tikrai gali jaustis pripažinti kaip jaunieji artistai, nes komisiją sudarė Los Angeles Dramos Sambūrio nariai. Tai Ema Dovydaitytė, Amandas Ragauskas, Haroldas Mockus, Algis Žemaitaitis ir menininkė Karilė Baltrušaitytė, kuri taip pat labai gražiai papuošė salę ir pažymėjimus. Kelios mamos atsinešė vaišių, kuriomis po konkurso visi nugalėtojai, mokiniai, mokytojos ir tėvai vaišinosi.

Toks, tikrai nuostabus konkursas buvo surengtas po ilgos pertraukos ir tikrai buvo

Vasario 16-oji Los Angeles

Los Angeles Šv. Kazimiero Lituanistinė mokykla Vasario 16-ąją atšventė neįprastai ir labai įdomiai. Lietuvos 81-ąją gimtadienį mokykla paminėjo Dailaus Žodžio konkursu, kuriame dalyvavo visi mokiniai.

Dalyviai buvo suskirstyti į dvi grupes: jaunesniųjų ir vyresniųjų. Kiekvienos grupės atrankos vyko atskirai. Pirmoji atranka pačių mažiausių buvo vasario 6 d. Antros grupės atranka, taip pat ir finalas, įvyko vasario 20 d. Į finalą buvo išrinkta šešiolika finalistų, kurie varžėsi dėl 1, 2 ir 3 vietos. Nugalėtojams buvo išdalinti šeši trofėjai, trys mažesniųjų ir trys vyresniųjų grupių nugalėtojams, bei piniginių premijų. Nugalėtojais tapo: pirmos grupės pirma vieta atiteko Ingai Newsom, antroji vieta – Lianai Bandziulytei ir trečioji vieta – Aisčiui Rauli-

vykęs. Mokiniai, mokytojai ir tėveliai išgirdo gražų lietuvišką mokinių skaitymą bei deklamavimą. Manau, kitos mokyklos taip pat turėtų rengti daugiau tokių konkursų. Tikėkimės, kad mūsų mokykloje šis taip pat nepaskutinis...

Los Angeles bendruomenė ir ALTas buvo paskyrę 150 dolerių premijoms. Dėkojame.

Parengė Indrėja Šulcaitė

Azerbaidžano, Gruzijos ir Ukrainos prezidentai bei kiti aukšti pareigūnai balandžio 17 d. Supsoje (Gruzija) prie Juodosios jūros pakrantės iškilmingos ceremonijos metu atidarė naują strategiškai svarbią naftotiekio liniją Supsa-Baku, kuria bus pradėta pumpuoti Kaspijos jūros nafta.

SCHUYLER SAVINGS BANK

Mes siūlome:

- *Taupymo sąskaitas *Taupymo sertifikatus
 - *IRA sąskaitas
 - *Asmeniškas ir komercines čekių sąskaitas
 - *Tiesioginių pinigų deponavimą
 - *Namų paskolas *Automobilių paskolas
 - *Namų remonto paskolas *Sąskaitų paskolas
 - *Namų (Home Equity) paskolas
- Naujos, patogios darbo valandos ir draugiškas patarnavimas gerai tarnauja mūsų visuomenę...

Mūsų adresas:

24 Davis Avenue
Kearny, NJ 07032
(201) 991-0001
arba skambinkite nemokamai:
1-888-SCHUYLER
(1-888-724-8953)

Pigios kelionės į Pabaltį 1998-99
per UNIONTOURS

VILNIUS

6 naktys/ 7 dienos

tiktai \$660 asmeniui

dvigubame kambaryje

Nuo ketvirtadienio iki trečiadienio. Į kainą įeina:

FINNAIR skrydis ten ir atgal

5 naktys viešbutyje "Šarūnas"

taip pat mokesčiai ir pusryčiai kasdien.

Skambinkite UNIONTOURS

sužinoti apie kitokias keliones į Pabaltį.

Mūsų ekspertai parūpins jums pigiausius skrydžius, prielaimom kainom geriausius viešbučius ir vietines ekskursijas po Lietuvą.

212 683-9500 arba 800 451-9511

UNIONTOURS

245 Fifth Avenue
New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511

e-mail: travel@uniontours.com

On the net: www.uniontours.com

Musulmonai šventė naujuosius Islamo metus

Milijonai musulmonų daugelyje arabų šalių šventė naujuosius Islamo metus šeštadienį, balandžio 17 dieną. Buvo uždarotos valstybinės įstaigos, bankai ir mokyklos. Joms valstybėje ta diena buvo paskelbta nacionaline švente, kurios metu buvo uždrausta vėjų parduoti alkoholi. Jordane, dvaisiškai sakė specialius paskaitas. Omane, vienoje iš olandijos šalių, mečetėse sakė islamiški pamokslai pabrėžė musulmų metų svarbą. Egipte K-

gyventojai paliko savo dulkinus miestus ir, linguodami ir šokdami pagal arabišką muziką, kėlėsi perpildytais laivais per Nilo upę į populiarias piknikvietes. (AP)

Balandžio 8 d. Vilniuje vykusioje Baltijos Asamblėjos prezidento posėdyje buvo aptartas pasiruošimas kitai šios tarptarparlamentinės institucijos sesijai. 14-oji Baltijos Asamblėjos sesija vyks Vilniuje, gegužės 27-29 d.

VASAROS SKRYDŽIAI I VILNIŲ

iš New Yorko (JFK) Finnair linija

Birželio 7 - rugsėjo 15

tik pirmadienį

\$580 plus mokesčiai

Bilietus nusipirkti iki gružės 31

Vytis Travel

40-24 235 St

Douglaston, NY 1363

Tel.: 718-423-6111

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

e-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK-UP SCHEDULE FOR APRIL - MAY, 1999

April 30	Philadelphia, PA	11-12 noon
May 1	Brooklyn, NY	12-1pm
May 10	Whiting, NJ	1-2 pm
May 11	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	1-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
May 13	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
May 14	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
May 15	Brooklyn, NY	12-1pm
May 18	Putnam, CT	1-2 pm
May 25	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
May 27	Elizabeth, NJ	11-12 noon

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$475 r.t.

One way to Vilnius \$ 299

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Vasario 16-osios minėjimo Putname rengėjai ir atlikėjai

“100 metų” ir “Dvi kartos”

Skaitydamas Vasario 16-osios minėjimuose pasakytas kalbas kartais prisimenu kalbas, prieš 40 ar 50 metų sakytas Amerikoje. Jose Lietuvos laisvinimo klausimas dažnai buvo sprendžiamas šimtmetinėje perspektyvoje. “Ruoškimės 100 metų kovai!”, ne kartą autoritetingai ragino minėjimų “pagrindiniai” kalbėtojai.

Ne stebėtina, jog taip toli smaigstant laisvės kovos žygio gaires, kai kur išeiviuose susidarė pažiūra, jog nėra ko skubėti su Lietuvos vadavimo veikla. Pakanka “ruoštis” kovai. Todėl matėme, kad prieš tuziną metų laisvėn pakilus tauta užtikio dalį išeivijos vis dar besiruošiančią...

Kai ką nuo kovos “šiandien”- “dabar” atitraukė sėkminga Kremliaus, su Vakarų “liberalų” pagalba, vedama propaganda apie Sovietų Sąjungos “nenugalimumą”. Nemačiusieji galimybės, kad Sovietų imperija sugrius, nerėmė kai kurių Vakarų politikų ir organizacijų pastangų “piktajai imperijai” sugriauti. Vietoje to jie ėmėsi gelbėti Lietuvos kultūrą. Jeigu milijonai įvairių tautų bėglių nuo komunizmo būtų nepabūgę susitepti savas inteligentiškas ir intelektualias rankas “nešvaria politika” gyvenamuose kraštuose, kai kur, ypač Amerikoje, veikdami su vietiniais antikomunistais patriotais, galėjo pakeisti užsienio politiką nuo “koegzistencijos”, “tiltų statybos”, “detentes”, į pergales už laisvę politiką. Tam buvo metas šūkis sen. Barry Goldwaterio 1964 metų JAV prezidento rinkimuose: “Why not victory?!” (Kodėl ne pergalė?!)

(Vietoje nuolaidžiavimo ir net pagalbos priešui...)

Kitokiai, kitokių (amerikanistinių, o ne globalistinių) pažiūrų vyriausybei Washingtone sėdint, Lietuva galėjo atgauti nepriklausomybę Sovietų Sąjungai sužlugiant kur kas anksčiau. Tai galėjo įvykti jau 1948 m. Berlyno blokados proga; 1953 m. Stalino mirties sukulto sąmyšio metu; 1956 m. vengrių revoliucijos pasėkoje; po 1964 m. JAV prezidento rinkimų, jei juos būtų laimėję Goldwateris ir jo rėmėjai. Savaime aišku, kad Ameri-

kos interesais besisielojanti vyriausybė, be užkulisių siekių, slepiamų už kilnių šūkių, nebūtų suprojektavusi ir pasirašiusi Jaltos sutarties. Žengiant dar žingsnį atgalios, amerikanistinė JAV vyriausybė jau 1943 m. pavasarį būtų priėmusi antinacinių Vokietijos kariškių ir diplomatų siūlymą pasiduoti Vakarams ir sustabdyti kraujo praliejimą. Tai būtų sustabdę ir Raudonosios Armijos grįžimą Lietuvon ir nusikaltėlišką lietuvių tautos naikinimą – fiziškai ir dvasiškai. Tad ir čia primintina 1981 m. Goldwaterio pastaba, jog karas be reikalo buvo užtęstas 2 metus ir jog “tai sukūrė Sovietų imperiją”. Kiek vien tik amerikiečių, anglų ir kanadiečių dėl to užtęsimo turėjo žūti išsikėlime Normandijoje ir užsitęsusiame kare Ramiajame vandenyne?!

Nežinia, ar kas nors galėjo sumobilizuoti nuo komunizmo nukentėjusių tautų mažumas Vakaruose Vakarų politikai pakeisti. Tačiau nepakeistos politikos šūrių pasėkos ir aukų skaičius turėtų byloti, jog buvo privalu bent bandyti įsivelti į “politiką”.

Apie tai pamąstyti priverčia ir dabar vėl išeivijoje, ir net Lietuvoje, girdimos ateitin kreipiančios kalbos ryšium su Lietuvos Respublikos ne visada džiuginančia dabartimi. Atrodo, kova už šviesesnę Lietuvos ateitį vėl atidedama ateičiai: “Reikės bent dviejų kartų”, kad reikalai pagerėtų. Mat dabartinės ir buvusios kartos yra paveiktos komunizmo ir sovietinės okupacijos. Be abejo, jos paveiktos. Tačiau ar būtinai tos “dvi kartos” ves Lietuvą į šviesesnę ateitį? “Priklausys nuo to, kas jas (tas dvi kartas) įtaigos...” Šį svarbų klausimą privačiose diskusijose iškėlė jaunesniosios kartos Amerikos lietuvių.

Matome, kaip įtaigojimo yra paveikiamas jaunimas ir net senimas Amerikoje, nepergvenčiuose 50 metų Sovietų okupacijos. Įtaigojimo darba, be prievartos, o tik per nuolatinį “kalimą”, atlieka didžioji žiniasklaida, mokyklos ir universitetai. Todėl būtų neatsakinga užmesti Lietuvos ateities našta ant ateities “dviejų kartų” pečių, nusiplaunant savas rankas šios kar-

tos vandenyje. Neramina tai, kad pastaraisiais keliais metais Lietuvos švenčių minėjimuose užsienyje gausu kritikos ir nurodymų, ką Lietuvos lietuviai turėtų daryti, bet labai retai pritariama apie tai, kaip užsienio lietuviai gali prisidėti prie Lietuvos Respublikos ateities užtikrinimo, veikiant dabar, paremiant šią, Lietuvą atstatančią kartą, ir gerą linkmę įtaigojant būsimąją kartą. Atrodo, kad pirmas žvilgsnis turėtų būti nukreiptas ton sritin, kuri kelia maišatį, niekina patriotizmą, klastoja istoriją ir žlugdo moralę Lietuvoje. Pirmas taikinyt turėtų būti žiniasklaida. Žalingajai, destruktvyviai žiniasklaidai atsverti pirmoje eilėje užsieniečiams derėtų remti patriotinę, tautinę, krikščionišką žiniasklaidą Lietuvoje. Tai galima atlikti užprenumeruojant patriotinius laikraščius Lietuvoje tiems, kurie patys to neįšali, nors užsienietiška valiuta tai atrodytų net labai pigu.

Patriotinės žiniasklaidos remimas ir per ją pilietiškumo skleidimas yra tik vienas, bet gal aiškiausias ir visiems prieinamiausias būdas paveikti Lietuvos ateitį jau dabar, jau šiandien. Gi platesnis to klausimo sprendimas, atrodytų, yra vertas ištisų simpoziumų, svarstymų, vietinių klubų, LB apylinkių susirinkimų diskusijų objektas.

Vilius Bražėnas

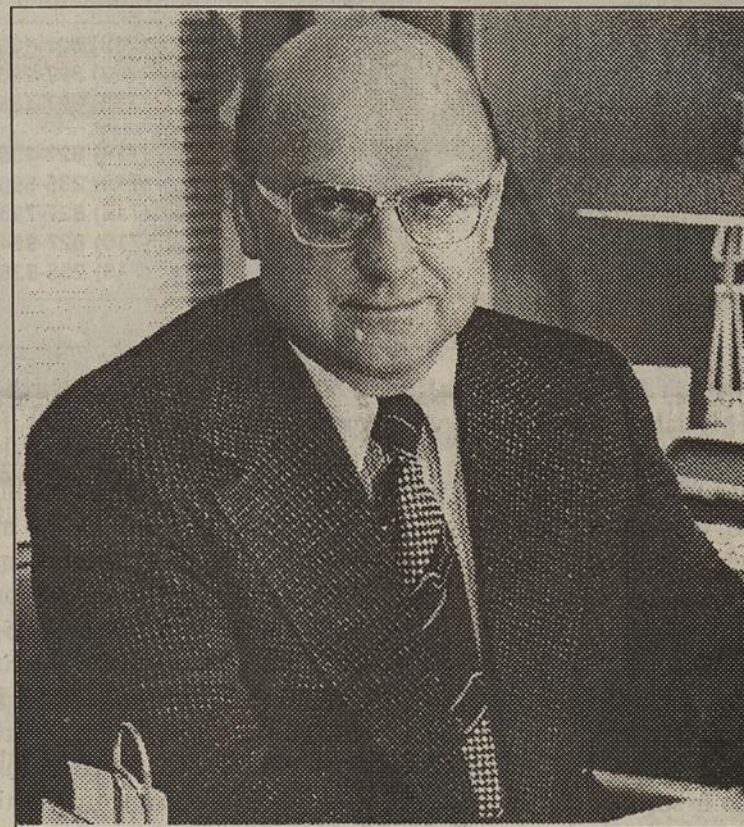
Balandžio 17 dieną vedantysis Rusijos politikas išpėjo, kad JAV ir NATO gali įžiebt dar vieną Vietnamo karą ir galbūt III Pasaulinį karą, jei jie atsiųs sausumos kariuomenę į Jugoslaviją. “Jeigu NATO ir Amerika pradės sausumos operacijas Jugoslavijoje, jie susidurs su antruoju Vietnamu, – pareiškė Maskvos meras Jurij Lužnikov. – Nenoriu spėlioti, kas bus tada. Negaliu atmesti minties apie Trečiąjį pasaulinį karą”. Jei NATO sausumos pajėgos bus pasiųstos į Jugoslaviją, sakė Lužnikov, Rusija svarstys galimybę nutraukti Jungtinių Tautų įvestą karinį embargą ir siųsti karinę bei techninę pagalbą jugoslavų armijai. Lužnikov yra vienas iš populiariausių Rusijos politikų. (AP)

Penki metai be Jokūbo Stuko

Šių metų balandžio 29 suėjo penki metai, kai Praamžius pasišaukė vieną žymiųjų New Jersey lietuvių, prof. dr. Jokūbą Stuką į amžinybę.

Nuo savo ankstyvos jaunystės iki pat gyvenimo pabaigos velionis buvo ištikimas Lietuvos patriotas. Į lietuvišką veiklą jis įsijungė būdamas 16 metų amžiaus. Suradęs pritariančių rėmėjų grupę, jis pradėjo lietuviškas radijo laidas, pavadinęs jas *Lietuvos Atsiminimais*. Šį nelengvą darbą jis nepaliaujamai tęsė 53 metus ir nuolatos skelbė okupantų daromas piktadarybes Lietuvoje. Kiekvieną laidą jis pradėdavo jautriais “Lietuva brangi, mano Tėvyne” žodžiais ir muzikos garsais. Buvo įsteigęs “Rūtos” dainų ir šokių ansamblį, kuris kasmet pasirodydavo radijo rėmėjų koncertuose. Jis stengėsi, kad jo lietuviškos laidos nuolat augtų ir būtų idomesnės. Todėl per eilę metų turėjo subūrus visą eilę talkininkų. Metų eigoje jo talkininkais buvo Jonas Valaitis, muzikas Algirdas Kačanauskas, Kauno radiofono pranešėjas Alfonsas Petrutis, vėliau tapęs Amerikos Balso lietuviškų laidų vedėju. Be jų dar ilgai talkino aktorius Vitalis Žukauskas, “Dėdė Anupras su giminėmis”, Kazys Vasiliauskas, Loreta Stukienė, Irena Veblaitienė, Algis Šimukonis, Jonas Patrick ir kiti.

Velionis turėjo tarptautinės ekonomikos mokslų specialybę ir už tai New Yorko universitete jam buvo suteiktas daktaro laipsnis. Keletą metų jis dėstė

Jokūbas Stukas

ekonomikos mokslus City College, New York, bet vėliau perėjo į Seton Hall universitetą, South Orange, New Jersey, ir čia daugiau nei 25 metus buvo ekonomikos mokslų profesoriumi.

Jo laidos klausytojai girdėdavo žinias apie tautiečių džiaugsmus, nelaimės ar mirtis. Čia nuolat buvo pabrėžiama tautybė ir minima mūsų kultūra, religinės ar tautinės šventės. Velionis pats didžiavosi savo tautybe. Jis rašė: “dėkoju Tau Viešpatie, kad leidai man gimti lietuviu. Nors išvydau pasaulį šioje Atlanto pusėje, bet pamilau Lietuvą nuo vaikystės dienų. Raskite kitą gražesnę ir senesnę kalbą už mū-

siškę! Suraskite ištvermingesnę šalį tiek daug iškentėjusią dėl savo egzistencijos... Lietuva, tu esi man saulėlė motinėle, nuo pat jaunystės tu esi mano laimės spindulys...”

Jam mirus nutrūko taip visų pamėgtos dviejų valandų *Lietuvos Atsiminimų* radijo žinių, dainų ir lietuviškų įvykių laidos. Tačiau labiausiai jo liūdi žmona Loreta, brolis Liudas ir kiti giminės. Balandžio 11 d. lietuvių šv. Trejybės koplyčioje, Newark, už jo sielą vyko mišios, kur buvo pasimelsta už šio iškilaus lietuvių sielą.

Julius Veblaitis

Poetės Marijos Aukštaitės Tyrimo Fondo pranešimas

Poetės Marijos Aukštaitės Tyrimo Fondas kviečia pageidaujantiems siųsti prašymus 1999 metų Marijos Aukštaitės Bursary stipendijai, įkurtai 1994 metais Toronto universitete, Rusų ir Rytų Europos Studijų Centre.

1998 m. Toronto universitetas įsteigė dvi Marijos Aukštaitės Bursary stipendijas ir Vilniaus universitete, kuriame tyrimo koordinatore ir įvertintoja yra prof. Viktorija Daujotytė-Pakerienė. Prof. Horst Wittmann, Selection Committee direktorius, praneša kad dvi kandidatės - Aida Azubalytė ir Brigita Speičytė, Vilniaus universiteto lietuvių literatūros magistrantės, yra laimėjusios pirmą 1998 metų stipendiją, išspausdindamos mokslinį veikalą “Portretas: Marija Aukštaitė” iliustruotame kultūros gyvenimo žurnale “Naujoji Romuva”, 1998 m., Nr. 3 (523). Antroji stipendija teko Agnei Žekonytei, filologijos IV k. bakalaurei, kuri ruošia spaudai darbą “Iševio problema Marijos Aukštaitės knygoje “Nubangavę kūdikystės dienos””. Mokslinio tyrinėjimo projektus koordinuoja prof. Sara Ginaitė.

Nenustatant laikotarpio, kandidatė iš viso pasaulio, moka-

tys lietuvių kalbą, gali pretenduoti į Marijos Aukštaitės Bursary stipendiją trejų metų laikotarpyje, kreipdamiesi raštu į: Dr. Robert Johnson, Director of the Center for Russian and East European Studies, University of Toronto, 130 St. George Street, Suite 14335, Toronto, Ontario, M5S 1A5, Canada.

Tyrinėjimai apie poetę Mariją Aukštaitę ir jos laikotarpį, Lietuvoje ir užsienyje, tęsimi toliau. Jos knygos esama Roberts knygyne, Toronto universitete; Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje, Vilniuje; Vilniaus universitete; Prienuose; National Library of Canada, Ottawa;

Kanados lietuvių kultūros muziejuje, Mississauga, Canada, ir ponios Onos Šimkuvienės knygyne, Chicagoje.

J. A. Navikevičius
Fondo direktorius

Pamaskvyje balandžio viduryje vyko judėjimo “Darbo Rusija” 8-asis neeilinis suvažiavimas. Judėjimo vadovas Viktor Anpilov, atidarydamas suvažiavimą, pareiškė, kad pagrindinis judėjimo šūkis rinkimų kampanijoje į Valstybės Dūmą - Rusijos prezidento posto panaikinimas. Be to, judėjimas reikalauja atkurti sovietų valdžią bei pačią Sovietų Sąjungą.

PENKERIU METU MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.
DR. JOKŪBAS
J. STUKAS

Mirė 1994 m. balandžio 29 d. Summit, New Jersey. Velionis visą gyvenimą paskyrė, siejosi ir dirbo Lietuva. Jis tvirtai tikėjo Lietuvos prisikėlimu ir tos dienos sulaukė. Nors jo gyvybės gija nutrūko, bet mes ir toliau tęsime jo darbą Lietuva.

Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą buvo aukotos sekmadienį, balandžio 11 d., 10 val. ryto šv. Trejybės lietuvių bažnyčioje Newark, New Jersey. Taip pat buvo aukotos ir Watchung, NJ, šv. Marijos bažnyčioje balandžio 28 d., 9 val. ryto. Šv. Mišios taip pat bus aukojamos Lietuvoje - Vilniuje ir Aluntoje.

Kviečiame artimuosius ir pažįstamus prisiminti mūsų mylimą a. a. JOKŪBĄ STUKĄ ir už jį pasimelsti.

Nuliūdę:

žmona Loreta,
brolis Liudas,
broliai a. a. Augusto ir a. a. Petro šeimos,
Kaselių šeima

Neringa Inc. su Nek.Pr.Marijos Seserimis organizuoja ir praveda stovyklas “Neringos” stovyklavietėje Vermonte

99m. “NERINGOS” STOVYKLOS

LIETUVIŲ KALBA liepos 11-25 d.d. - vaikams 10-16 metų
liepos 25-31 d.d. - vaikams 6-10 metų
liepos 25-31 d.d. - vaikams 13-16 metų
rugpjūčio 1-7 d.d. - šeimoms su mažais vaikučiais
ANGLŲ KALBA - LIETUVIŲ KILMĖS
rugpjūčio 8-21 d.d. - vaikams 7-16 metų
rugpjūčio 21-24 d.d. - šeimoms su mažais vaikučiais

INFORMACIJA - REGISTRACIJA
kreipitis į Daną Grajauskaitę:
66 Salisbury Rd. Watertown MA 02472
tel: 617-923-4583 e-mail: neringai@yahoo.com

A. + A.

ONAI TAMULEVIČIŪTEI -
BALČIŪNIENEI (AUDRONEI)

Išsklavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą
BRONIŲ BALČIŪNĄ ir sūnus: dr. ALGIMANTĄ su žmona
MARTY, dr. RYTĮ su žmona LORI ir vaikaičius: LINĄ,
JONĄ, DARIŲ ir EMILIJĄ netekus mylimos mamytės ir
močiutės. Taip pat užjaučiame gimines Lietuvoje ir
kartu liūdime.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, balandžio 25 d. dalyvavo Philadelphia, PA, Šv. Andriejaus par. 75 m. jubiliejaus ir kun. Petro Burkauskio 20 m. kunigystės sukakties iškilmėse.

Poetė Ona Tamulevičiūtė-Balčiūnienė (Audronė), gyv. Manahawkin, NJ, o paskutiniu metu slaugos namuose, po ilgesnės ligos mirė š. m. balandžio 14 d. Nuliūdime liko vyras Bronius ir sūnūs dr. Algimantas ir dr. Rytis su šeimomis. Plačiau kituose "Darbininko" numeruose.

A. a. Onos Balčiūnienės - Audronės šviesiam atminimui Marina ir Zigmas Raulinaičiai skiria 100 dol. auką "Darbininkui" paremti.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Suaugusiųjų katekizacija - paruošimas krikštui numatoma praveisti lietuvių kalba mūsų parapijoje. Visi žinome, kad bolševikmečių daug jaunimo nebuvo pakrikštyta. Mūsų parapijoje numatytos pamokos turėtų prasidėti rugsėjo mėnesį ir vykti kiekvieną trečiadienį 7:30 val. vak. klebonijos patalpose. Baigusieji šį kursą per sekančias Velykas galės priimti Krikšto Sakramentą, atlikti pirmąją išpažintį, priimti pirmąją komunią ir Sutvirtinimo sakramentą. Kreiptis į kun. Vyt. Volertą klebonijos telefonu (718) 326-2236.

Gegužės 9 d. yra Motinos diena. Visos mišios tą dieną yra skirtos už gyvas ir mirusias motinas. Dėl mišių intencijų prašome kreiptis į kleboniją darbo valandomis tel. 326-2236.

Tautos Fondo metinis narių susirinkimas įvyks 1999 m. gegužės 8 d. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Susirinkimo metu bus du pranešimai lietuvių visuomenei aktualiomis temomis: **ats. pulk. lt. Donatas Skučas** kalbės išeivijos ir Lietuvos valstybės santykių klausimu; **inž. Antanas Dundzila** - karo ir pokario istorijos Lietuvos mokyklose dėstyto klausimu. Metinio susirinkimo pradžia 10 val. ryto. Visi Tautos Fondo nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Aprišimo par. žinios
Kun. V. Palubinskas iš Argentinos ir parapiją grįžta gegužės 7 d.

Liet. Žurnalistų sąjungos valdyba posėdžiavo kovo 30 d. 4 v. popiet Kultūros Židinio posėdžių menėje. Buvo apžvelgtas šio pavasario veiklos planas. Gegužės 22 d. K. Židinio apatinėje salėje valdyba organizuoja spaudos vakaronę su įdomia programa, kurią išpildys žinomas humoristas Vladas Vijeikis iš Chicago. Valdyba savo nariams leidžia iliustruotą biuletinį "Mūsų pasaulyje", spausdinamą spaustuvėje. Jau pasirodė du numeriai. Redaguoja Kęstutis Miklas ir Salomėja Narkėliūnaitė. Leidžia dar neperiodinį 36 psl. žurnalą "Lietuvius žurnalistas", kuriame telpa aktuali ir istorinė medžiaga. Lietuvių Žurnalistų valdybą sudaro: pirmininkas Kęstutis Miklas, sekretorė Salomėja Narkėliūnaitė, vicepirmininkai įvairiems reikalams: Paulius Jurkus, Romas Kezys, Julius Veblaitis.

Vilniaus radijas nuo kovo 28 d. girdimas 9855 klh dažniu.

- - Aliaskoje pasižvalgius - -

(Pabaiga. Pradžią Nr. 17)
(atkelta iš 2 psl.)

Vienuoliktoji diena

Šiandien nuvykom į kitą ilankos pusę. Matėm kur alyvą pakrauna į laivus. Ilankos vanduo švarus, be jokių 1989 m. nelaimės pasekmių. Tais metais Exxon Valdez tanklaivis užplaukė ant uolos ir išpylė daug vežtos alyvos. Buvo didelis skandalas, bet dabar žmonėms sako, kad dar daugiau žalos padaryta, kai buvo bandoma aplinką valyti. Tam geras įrodymas yra ūdros, kurios gyvena vandenį plūduriuodamos, savo temperatūrą palaikydamos švelniu kailiu. Kailis yra labai tankus, turi pusšesto tūkstančio plaukų vieno kvadratinio colio plote - tai daugiau kaip pas nepraėjusį plikti žmogų. Bet kokia nešvara gadina ūdrų kailį. Jei tų ūdrų čia yra, reiškia, vanduo švarus.

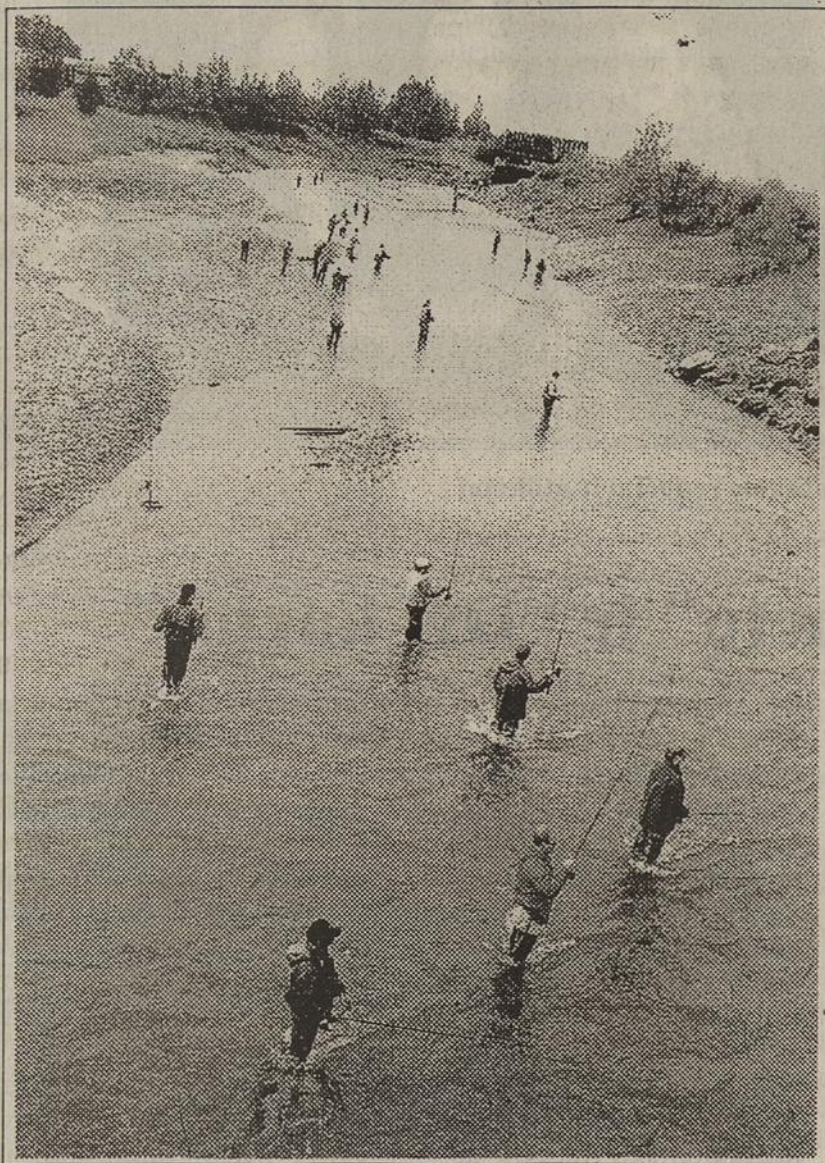
Sustoję prie vieno upelio, tiesiog išsižiojom, pamatę tiek daug lašišų. Aš palyginau tą gausumą su žmonių minia, pasipylusia po rungtynių iš stadiono. Žuvis viena per kitą stengėsi rasti vietą, kur galėtų padėti kiaušinius ir juos fertilizuoti. Lašišų buvo tiek užplūdę, kad jos visos netilpo vandenį ir matėm jų pusiau išlindusias nugaras. Nors ir paliestos, žuvis nesistengė pabėgti. Nufotografavau, kaip Liuda jas glosto. Nemačius, tokią situaciją tikrai sunku įsivaizduoti.

Kelionės pabaiga

Dar aplankėm Talkeema miestelį (vardas reiškia "Ten, kur upės suteka"). Čia ekspedicijų į McKinley kalną pradžia. Galima ir lėktuvu paskraidyti apie kalną. Gerai čia jaučiasi ir meškeriotojai, kurie gali gaudyti žuvis dviejose upėse.

Pasitaikė skaidri diena ir visi nesiguoti kalnai ryškiai matėsi. Be McKinley, yra Mt. Hunter ir Mt. Faraker. Kaip čia sakoma, visi trys kalnai turi savo klimatą ir paprastai būna pasislėpę už savo privačių debesų. Šiaip miestelis yra daugiau kaip kaimas,

ALGIS KAUPAS

Meškeriotojai Anchorage mieste. Pagal taisykles, žuvis turi užkibti, nors būtų daug lengviau jas gaudyti rankomis.

pasiruošęs patarnauti visokiems, kaip mes, žioplams.

Pasivaikščiojom, paspoksojom, pavalgėm žuvis prie piečių, užgėrėm Aliaskos alum.

Vėl atsidūrė Anchorage, atrode, negalėjom išvengti ir to šeštadienio turgaus. Išregistravom Scurdough Inn. Dar namuose, nežinodamas, čia buvau užsisakęs kambarį, o dabar prisiekiau, niekad to nedaryti, jei nežinau aplinkos.

Pro langą vaizdas buvo kaimyno alyvuotos kelnės ir išskalbtai baltiniai. Suklėręs televizorius, kurį budėtojas turėjo pakeisti. Prausykla su dviem į tą pačią pusę besisukančiais kranais. Pa-

sirinkau šį viešbutį iš brošiūros dėl to, kad jis ne per toli nuo geležinkelio stoties, iš kur kita dieną turėjom važiuoti į Seward miestelį.

Keturios valandos į Seward ir tiek pat atgal. Nesugrūstame vagonė gera vaikštinėti ir pro langus gėrėtis Aliaskos žauma.

Sėkančia dieną aerouostas ir penkių valandų skrydis į Los Angeles. Per šią kelionę pamatėm daug šiaurinės gamtos ir grožio. Mums, kilus taip pat iš šiaurinio krašto, tai buvo artima ir malonu. Užtat abu nutarėm, progai pasitaikius, kelionę pakartoti. Tik tada į pietines Aliaskos salas.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO:

DARBININKO skaitytojai, atsiuntę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiai stiprinti ir atsilyginę už įvairius patarnavimus.

Po 40 dol.: Gene Witkus, Cape Coral, FL; K. Ambrozaitis, MD, Chesterton, IN; A. Miner, Westborough, MA; Adelė Vaitekūnas, Providence, RI.

Po 30 dol.: A. Strazdas, Placentia, CA; J. Valaitis, Fairfield, CT; Č. Masaitis, Thompson, CT; B. Brazdzionis, Waterbury, CT; Dr. Ant. Razma, Burr Ridge, IL; Vc. Kleiza, Lockport, IL; Josephine Plikon, Worcester, MA; Alb. ir Bridget Stukas, Jackson, NJ; Audre ir Frank Ruzga, Point Pleasant, NJ; P. K. Gobuzas, Blauvelt, NY; Živilė Jurys, Kew Gardens, NY; Eugenia C. Taft, Utica, NY; Bronė Liaudanskis, Camano Island, WA.

Po 25 dol.: Isabel Oksas, Los Angeles, CA; B. Bernotienė, W. Hartford, CT; R. K. Gruodis, Mt. Airy, MD; T. L. Landsbergis, Upper Marlboro, MD; Danutė Wolszenko, Brookline, MA; Veronica Kazlauskas, New Hyde Park, NY; Laima Mihailovich, Staten Island, N.Y.

Po 20 dol.: P. A. Raulinaitis, Burbank, CA; Brone Sirvinskis, N. Hollywood, CA; J. S. Naujokaitis, San Diego, CA; Ann Masiulis, East Hartford, CT; Mrs. E. L. Petrulis, New Canaan, CT; Sisters of Immaculate Conception, Putnam, CT; Viltis Butvydas, Stamford, CT; J. Kazlauskas, Waterbury, CT; Julia Kulie-

sius, Waterbury, CT; Helen Nor-kus, Waterbury, CT; Genovaite Valiulis, Waterbury, CT; Aurelija Stongvila, Coral Gables, FL; I. Ramanauskas, Daytona Beach, FL; Vl. Barius, Lake Worth, FL; Stase Kavaliunas, New Smyrna Beach, FL; J. Birutis, Orlando, FL; Danutė Šilbajoris, Ormond Beach, FL; J. V. Sodaitis, Ormond Beach, FL; J. Bacanskas, Pompano Beach, FL; Al. Duda, St. Pete Beach, FL; P. Gruodis, Chicago, IL; R. Kubilius, Evanston, IL; K. Bruzas, Homewood, IL; Rev. I. Urbonas, Lemont, IL; J. Rugelis, Maywood, IL; J. Buivys, Baltimore, MD; Irena Jankauskas, Germantown, MD; Birute Jakninas, Silver Spring, MD; Teresa Miliauskas, Arlington, MA; J. Zdanys, Centerville, MA; Sofija Galdikas, Dorchester, MA; Ged. J. Velyvis, North Adams, MA; Ona Matusaitis, Worcester, MA; L. A. Grazulis, Sharon, MA; K. J. Ramonas, Ware, MA; Brone T. Tender, Wellesley, MA; Dalia Pautienis, W. Barnstable, MA; S. Šimoliūnas, Detroit, MI; R. Dzek, Shoreview, MN; Br. Silas, Elizabeth, NJ; Isabel Ceras, Jamesburg, NJ; Marija Melynys, Kearny, NJ; Remigijus Melinis, Manalapan, NJ.

Kiekviena auka yra didelė pagal-ba DARBININKUI. Laikraščio ateti-tis, tuo pačiu ir lietuvių išeivijoje priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų gali-ma išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/ CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mo-kesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikal-bėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agen-tūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) ben-drovės savininkas, Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros dar-bus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. **Tel. (202) 244-2373.** (sk.)

Butai pensininkams, moder-nūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiū-roje. Pasinaudokite šia proga, kreip-kitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277. (sk.)

"Neringos" stovykla Marlboro, Vermont, **ieško patyrusios šei-mininkės** dirbti stovykloje liepos ir rugpjūčio mėnesiais. Šeiminin-kas/ė turi turėti patirties ruošti dide-lius maisto kiekius (100 - 180 žmo-nių) ir turi turėti darbo leidimą Amerikoje. Prašoma skambinti Da-naui Grajauskajai 617-923-45683. (sk.)

Ieškau vyresnio amžiaus mo-ters prižiūrėti senutę ir gyventi šei-moje. Skambinti (732) 237-0759. (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vil-niuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 nume-rius voke, skaitytoją pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštui nuo 1998.06.01 jo siuntimo kainą pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aidas" prenumerata JAV kainuoja: me-tams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aidas" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aidas" igaliojiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brook-side Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos:

Algirdas ir Dana Šilbajoriai, Ormond Beach, FL - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"VILTIES" siuntinių agen-tūra praneša, kad **sekančios konteineris į Lietuvą išeina gegužės 3 d.** Kas dar nespėjote pristatyti siuntinių, prašome kreiptis į mūsų atstovą Brook-lyne **Algį Jankauską, tel. (718) 849-2260.** Susitarus paims siuntinius iš namų.

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **gegužės 1 d.,** šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - **tel. (914) 258-5133.**

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami **doleriais** per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.

"Rūpestėlių"

(Tėv. Pranciškonų Kretingoje vadovaujamos)

labdaros valgyklos bendruomenė

dėkoja Jums už didžiulį rūpestį, pagalbą

mūsų mažutėliams - vargšams ir

nuoširdžiai sveikina Jus su šv. Velykom.

Kristaus Prisikėlimo šviesa tespindi Jumyse

Viešpaties Palaima ir malonė,

taika ir ramybė

telydi Jus, Jūsų namus, draugus ir artimuosius.

Būkite laimingi!

"Rūpestėlių" labdaros valgyklos bendruomenė

Kretinga, 1999 Velykos

Mišios už Antaną ir Bronę Reventus bus aukojamos Pranciškonų koplyčioje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY, šeštadienį, **gegužės 1 d., 10 val. ryto.** Mišias užprašė sūnūs Rimas ir Jonas Reventai. Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami tą dieną maldose prisiminti velionius Bronę ir Antaną Reventus.

Virginijaus Barkausko, vargonų solisto, **rečitalis** įvyks Mary of Queen katedroje, Balti-more, MD, š. m. **gegužės 16 d.** 5:30 val. vak.

Aušros Vartų parapijos (32 Dominick St., New York City, NY) **pavasariniai pietūs** įvyks sekmadienį, gegužės 16 d. tuo-jau po sumos parapijos salėje. Auka suaugusiems - 25 dol., vaikams - 15 dol. Klebonas kun. dr. E. Savickis nuoširdžiai kviečia dalyvauti. Vietas užsisakyti iš anksto skambinant tel. (212) 255-2648.

Neringos stovykla ieško lietuviškai kalbančių ir kultūri-niai stiprių vadovų dirbti stovyk-loje nuo liepos 2 d. iki rugpj. 24 d. Vadovai gyvena su stovyklautojais, prižiūri jų kasdieninį gyvenimą ir praveda įvairias stovyklos programas. Vadovai turi turėti patirties darbe su vaikais (6 iki 16 metų). Alga \$265.00 savaitei. Susidomėję pagal valdžios nuro-dymus turi siųsti "resume" ang-lų kalba šiuo adresu:

Job Order 615668

Jobs & Training Division

Vermont Department of Em-ployment & Training

P. O. Box 488

Montpelier, VT 05601-0488